

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Delspinigiai

Delspinigiai

Nacionalinė informacija apie tai, kaip kiekviena ES šalis apskaičiuoja teisės aktuose nustatytas palūkanas.

Teisės aktuose nustatytų palūkanų dėl teismo bendradarbiavimo civilinėse ir komercinėse bylose apskaičiavimas gali būti svarbus pagal kelis Europos Sąjungos teisės aktus. Tačiau juose teisės aktuose nustatytos palūkanos išsamiai neregamentuojamos, todėl kaip ir koku pagrindu skaičiuojamos teisės aktuose nustatytos palūkanos numato nacionalinės teisės aktai.

Tokia informacija gali būti svarbi ir susipažinti su tokia informacija gali reikėti tarpvalstybinėje byloje. Todėl Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose parengė informacijos suvestines, kuriose pateikiama informacija apie tai, kaip teisės aktuose nustatytos palūkanos yra apibrėžiamos valstybėse narėse, ar nacionalinė teisė numato teisės aktuose nustatytas palūkanas ir, jei taip, koku teisiniu pagrindu ir kokią normą arba sumą. Taip pat galima rasti informacijos apie aplinkybes ir sąlygas, kuriomis šios normos taikomos ir kaip jos apskaičiuojamos.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinimas: 30/05/2023

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Delspinigiai - Belgija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatytos palūkanos – tai procentinis dydis, naudojamas apskaičiuojant papildomą sumą, kurią skolininkas turi sumokėti, jeigu jis laiku nesumoka savo kreditoriui.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytos palūkanos nagrinėjant civilines bylas (tarp asmenų arba tarp asmens ir prekiautojo) apskaičiuojamos prie 12-os mėnesių EURIBOR palūkanų normos (Euro tarpbankinio skolinimo palūkanų norma) pridėjus 2 proc.

Komerciniams sandoriams (t. y. sandoriams tarp prekiautojų ir (arba) įmonių) taikomas 2002 m. rugpjūčio 2 d. įstatymas Dėl kovos su pavėluotais mokėjimais, susijusiais su komerciniais sandoriais (*Wet van 2/08/2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties*). Minėta palūkanų norma yra taikoma, jeigu sandorio šalys nėra susitarusios kitaip (sutartinės palūkanos).

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Belgijos oficialiajame valstybės leidinyje skelbiamas šešis mėnesius galiosiantis palūkanų normos patikslinimas (svetainė: *Belgisch staatsblad - Moniteur belge*): <http://www.ejustice.just.fgov.be>

Išsamią informaciją galima rasti Federalinės ekonomikos viešosios tarnybos svetainėje (<https://economie.fgov.be>)

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Išsamią informaciją nemokamai galima rasti Federalinės ekonomikos viešosios tarnybos svetainėje (<https://economie.fgov.be>)

Paskutinis naujinimas: 10/01/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Bulgarija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Bulgarijos Respublikos teisės aktuose nustatyti delspinigiai reglamentuojami, tačiau šiuo metu ši sąvoka teisės aktuose neapibrėžta.

Teisės teorijoje „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžiami kaip palūkanos, dėl kurių nėra susitarta (tokiu atveju jie būtų laikomi sutartine bauda), bet kurios yra nustatytos teisės aktuose. Teisės aktuose nustatyti delspinigiai už pavėluotą mokėjimą mokami tuo atveju, jei pavėluojama įvykdyti piniginę prievolę. Jei negražinama skola, kreditorius visada turi teisę į kompensaciją taikant teisės aktuose nustatytą delspinigių normą, o palūkanos skaičiuojamos nuo tos dienos, kai pavėluojama sumokėti (žr. Prievolių ir sutarčių įstatymo (ZZD) 86 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį). Aukščiausiasis Kasacinis Teismas (bulg. *Varhoven kasatsionen sad, VKS*) išplėtojo vienodą teismų praktiką, pagal kurią bet koks piniginės prievolės neįvykdymas laikomas pavėluotu mokėjimu ir suteikia kreditoriui teisę reikalauti įstatyme nustatytos kompensacijos, kuri pagal ZZD 86 straipsnio 1 dalyje nustatytą bendrą taisyklę yra teisės aktuose nustatyti delspinigiai, mokėtini nuo pavėlavimo dienos. Kai prievolė turi būti įvykdyta per nustatytą terminą, skolininkas laikomas jos neįvykdžiusiu, kai baigiasi mokėjimo laikotarpis, o kai konkreti prievolė įvykdymo data nėra nustatyta, skolininkas laikomas neįvykdžiusiu prievolės, kai pagal ZZD 84 straipsnio 2 dalyje nustatytą taisyklę jam kreditorius pateikia įspėjimą. Taigi, reikalavimas mokėti teisės aktuose nustatytus delspinigius atsiranda iš tam tikrų aplinkybių, įskaitant šiuos elementus: skolą sudaro pagrindinė suma, šios skolos sumokėjimo terminas suėjo, o prievolė sumokėti nėra įvykdyta, taigi, reikalavimo dalykas yra kompensacija už žalą, kuri objektyviai ir logiškai padaroma neįvykdant prievolės. Reikalavimas sumokėti delspinigius yra papildomas, tačiau tam tikra prasme jis yra nepriklausomas nuo pagrindinio reikalavimo, o būtinieji elementai, kuriems esant kreditorius įgyja teisę pateikti tokį reikalavimą, yra, be kita ko, priklausomumas nuo prievolės neįvykdymo, t. y. nuo tinkamo elgesio, susijusio su nesumokėta pagrindine suma, nebuvimo.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Pagal Prievolių ir sutarčių įstatymo 86 straipsnio 1 dalį piniginės prievolės neįvykdęs skolininkas privalo sumokėti kompensaciją ir jam taikoma nuo pradelstos dienos skaičiuojama teisės aktų nustatytų delspinigių norma. Teisės aktuose nustatytų delspinigių normą nustato Ministrų Taryba.

Remdamasi ZZD 86 straipsnio 2 dalimi ir siekdama į nacionalinę teisę perkelti 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (OL L 48, 2011 2 23), Ministrų Taryba priėmė 2012 m. gegužės 29 d. Nutarimą Nr. 100, kuriuo nustatoma teisės aktuose nustatytų delspinigių norma levais ir užsienio valiuta (galiojo nuo 2012 m. liepos 1 d., panaikintas), ir 2014 m. gruodžio 18 d. Nutarimą Nr. 426, kuriuo nustatoma teisės aktuose nustatytų delspinigių norma (galioja nuo 2015 m. sausio 1 d.), – pagal šiuos nutarimus laikoma, kad teisės aktuose nustatyta delspinigių norma yra Bulgarijos Nacionalinio Banko nustatyta bazinė palūkanų norma, taikoma laikotarpiu nuo mokėjimo termino pabaigos, pridėjus 10 procentinių punktų. Metinė teisės aktuose nustatytų delspinigių norma, taikoma pradelstiems mokėjimams, yra

Bulgarijos Nacionalinio Banko bazinė norma, taikoma nuo einamųjų metų sausio 1 d. arba liepos 1 d., pridėjus 10 procentinių punktų. Kasdienė teisės aktuose nustatytų delspinigių norma, taikoma pradelstiems mokėjimams, yra 1/360 metinės normos. Nuo einamųjų metų sausio 1 d. galiojanti delspinigių norma taikoma pirmąjį metų pusmetį, o nuo liepos 1 d. galiojanti delspinigių norma – antrąjį metų pusmetį.

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Bulgarijos Nacionalinis Bankas atitinkamo laikotarpio bazinę delspinigių normą nustato pagal valdybos nustatytą metodiką ir skelbia ją valstybiniame leidinyje. Bazinė norma ir jos pakeitimai skelbiami Bulgarijos Nacionalinio Banko interneto svetainėje: <http://www.bnb.bg/>. Šioje interneto svetainėje taip pat skelbiama bazinės delspinigių normos nustatymo metodika.

Prievolių ir sutarčių įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad delspinigiai už nesumokėtus delspinigius (sudėtinės palūkanos) mokami pagal Bulgarijos Nacionalinio Banko taisykles. Tačiau šios taisyklės nėra paskelbtos.

Pagal Komerčinės veiklos įstatymo (bulg. *Targovski zakon*) 294 straipsnio 2 dalį, kai sudaromas komercinis sandoris, gali būti privaloma mokėti delspinigius nuo delspinigių, jeigu šalys dėl to konkrečiai susitarė.

Kai ieškinyje dėl teisės aktuose nustatytų delspinigių reikalavimo pateikiamas komerciniame ginče, prie ieškinio pareiškimo turi būti pridedamas pareiškimas, kuriame pateikiami apskaičiavimai, reikalingi reikalaujami delspinigių sumai nustatyti. Šis Civilinio proceso kodekso (bulg. *Grazhdanski protsesualen kodeks*) 366 straipsnyje numatytas pareiškimas yra ieškinio pareiškimo atitikties reikalavimams sąlyga ir, jeigu pirmiau nurodytas pareiškimas nepateikiamas, ieškoviui nurodoma per savaitę nuo pranešimo gavimo ištaisyti trūkumą. Jeigu šių nurodymų nesilaikoma, teismas turės pagrindą ieškinio pareiškimo dalį, susijusią su teisės aktuose nustatytų delspinigių reikalavimu, palikti nenagrinėtą.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Informacija apie bazinę palūkanų normą ir jos pakeitimus pateikiama anglų ir bulgarų kalbomis Bulgarijos Nacionalinio Banko interneto svetainėje <http://www.bnb.bg/>.

Prievolių ir sutarčių įstatymas, Komerčinės veiklos įstatymas ir kiti minėti teisės aktai skelbiami bulgarų kalba interneto svetainėje <https://lex.bg>.

Prievolių ir sutarčių įstatymas, Komerčinės veiklos įstatymas ir 2014 m. gruodžio 18 d. Ministrų Tarybos nutarimas Nr. 426, kuriuo nustatoma delspinigių norma už pradelstus mokėjimus, taip pat skelbiami bulgarų kalba interneto svetainėje <https://www.tita.bg/>.

Teisės aktuose nustatytų delspinigių sumą galima nemokamai apskaičiuoti vienoje iš toliau nurodytų elektroninių internetinių skaičiuoklių įvedant pradelstą pagrindinę sumą ir laikotarpį nuo suėjusio mokėjimo termino: https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html arba <http://balans.bg>.

Paskutinis naujinimas: 16/10/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Čekija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Palūkanos paprastai reglamentuojamos įstatymo Nr. 89/2012 (Civilinis kodeksas) 1802–1806 skirsnių nuostatomis ir jos apibrėžiamos kaip finansinė nuobauda, savaime taikoma *ex lege* nustatant palūkanas, jeigu skolininkas vėluoja mokėti privalomą mokėjimą. Teisės aktuose numatytos palūkanos nustatomos pagal antrinės teisės aktą (šiuo metu Vyriausybės potvarkis Nr. 351/2013).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytos palūkanos apskaičiuojamos taikant pirmąją skolininko įsipareigojimų nevykdymo dieną galiojusius teisės aktus.

Čekijos Vyriausybės 2013 m. spalio 16 d. potvarkis Nr. 351/2013 galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. *Jame nustatoma delspinigių suma ir su skolos atgavimu susijusios išlaidos, jame nustatomas likvidatoriaus, likvidavimo administratoriaus ir juridiniam subjektui atstovaujančio organo nario, kurį paskiria teismas, atlygis ir jame reglamentuojami tam tikri su Komerciniu biuleteni susiję klausimai ir juridinių subjektų bei fizinių asmenų viešasis registras*. Metinė delspinigių suma pagal potvarkį grindžiama pirmąjį kalendorinio laikotarpio, per kurį įsipareigojimai nebuvo vykdomi, dienai Čekijos nacionalinio banko nustatyta atpirkimo sandorių palūkanų norma, padidinus ją aštuoniais procentiniais punktais. Ši palūkanų suma išlieka nepakitusi visą įsipareigojimų nevykdymo laikotarpį.

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Palūkanos už įsipareigojimų nevykdymą, prasidėjusį iki Vyriausybės potvarkio Nr. 351/2013 įsigaliojimo, reglamentuojamos anksčiau galiojusiais teisės aktais, t. y. Vyriausybės potvarkiu Nr. 142/1994; visada turi būti remiamasi pirmąją įsipareigojimų nevykdymo dieną galiojusia redakcija.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

Paskutinis naujinimas: 22/05/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Vokietija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Teisės aktuose numatytos palūkanos apibrėžtos Vokietijos Civilinio kodekso (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB) 246 skirsnyje. Jeigu palūkanos už skolą mokamos pagal įstatymą ar pagal teisinę sutartį, palūkanų norma yra keturi procentai per metus, jeigu nenumatyta kitaip.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų suma / norma	Teisės aktuose numatytų palūkanų taikymo kriterijai (jeigu būtina)	Teisinis pagrindas
4 proc.	<i>Įprastos palūkanos, jeigu nėra taikomos specialios nuostatos, kuriomis nustatoma kitaip, arba jeigu nesudarytas susitarimas nesilaikyti šios normos</i>	Vokietijos Civilinio kodekso 246 skirsnis
5 proc.	<i>Dvišaliams komerciniams sandoriams (išskyrus delspinigius), jeigu nėra taikomos specialios nuostatos, kuriomis nustatyta kitaip.</i>	Vokietijos Prekybos kodekso (<i>Handelsgesetzbuch</i> , HGB) 352 skirsnis
	<i>Jeigu besiskolinantysis nevykdo įsipareigojimo išmokėti skolą</i>	

5 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)		Vokietijos Civilinio kodekso 288 skirsnio 1 dalis
9 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	Jeigu besiskolinantysis nevykdo įsipareigojimo vykdyti mokėjimo prašymą ir jeigu jis nėra pagrindinės teisinės sutarties šalis.	Vokietijos Civilinio kodekso 288 skirsnio 2 dalis
5 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	Jeigu vartotojas nevykdo vartojimo kredito sutarties, nebent buvo sudaryta turto įkeitimo sutartis	Vokietijos Civilinio kodekso 497 skirsnio 1 dalies 1 sakiny
5 procentiniai punktai ar 9 procentiniai punktai pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	Piniginė skola nuo datos, nuo kurios pradedamas bylinėjimasis (ieškinio įteikimas / šaukimas į teismą), anksčiausiai nuo mokėjimo termino	Vokietijos Civilinio kodekso 291 skirsnis
5 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*)	Jei tai yra teisinės išlaidos, nuo prašymo įvertinti išlaidas gavimo dienos ir nuo mokėjimo termino, jeigu prašymas nėra privalomas nuo nutarties paskelbimo dienos.	Vokietijos Civilinio kodekso (Zivilprozessordnung, ZPO) 104 skirsnio 1 dalies 2 sakiny.
2 procentiniai punktai, pridedami prie pagal Vokietijos teisę nustatytų bazinių palūkanų (*), tačiau ne mažiau kaip 6 proc.	Jei tai yra sandoriai, kuriems naudojami čekiai arba vekseliai ir pagal kuriuos nacionaline valiuta apmokami čekiams ar vekseliams taikomos tik didesnės kaip 6 proc. teisės aktuose numatytos palūkanos	Vokietijos čekių įstatymo (Scheckgesetz) 45 ir 46 straipsniai; Vokietijos vekselių įstatymo (Wechselgesetz) 28, 48 ir 49 straipsniai

* Pagal Vokietijos teisę nustatyta bazinė palūkanų norma – tai NE tas pats, kas ECB nustatyta palūkanų norma. Išsami informacija apie jų apskaičiavimą pateikta 3 klausime.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Pagal Vokietijos teisę nustatyta bazinė palūkanų norma – tai ne tas pats, kas ECB nustatyta bazinė palūkanų norma. Ji apskaičiuojama pagal Vokietijos Civilinio kodekso 247 skirsnį ir keičiama kiekvienų metų sausio 1 d. ir liepos 1 d. Bazinės palūkanų normos apžvalga pagal laikotarpį pagal Vokietijos Civilinio kodekso 247 skirsnį pateikiama vokiečių ir anglų kalbomis šiuo adresu:

<https://www.bundesbank.de/de/bundesbank/organisation/agb-und-regelungen/basiszinssatz-607820>

Pagal Vokietijos Civilinio kodekso 289 skirsnį už delspinigius jokios palūkanos nėra skaičiuojamos (sudėtinių palūkanų draudimas).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Vokietijos Civilinis kodeksas vokiečių ir anglų kalbomis pateikiamas šiuo adresu:

<http://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

Kiti minėti įstatymai ir teisės aktai vokiečių kalba pateikiami šiuo adresu:

<http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/index.html> (Civilinio proceso kodeksas taip pat pateiktas anglų kalba)

<http://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (Prekybos kodekso dalis taip pat pateikta anglų kalba)

<http://www.gesetze-im-internet.de/scheckg/index.html> (Čekių įstatymas)

<http://www.gesetze-im-internet.de/wg/index.html> (Vekselių įstatymas)

Paskutinis naujinimas: 17/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Estija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Pagal Įstatymo dėl teisinių įpareigojimų 113 skirsnį, jeigu piniginių įsipareigojimų vykdymas yra uždelsiamas, kreditorius gali reikalauti, kad skolininkas mokėtų palūkanas už uždelsus mokėjimus (nuobauda už pavėluotą mokėjimą) už laikotarpį nuo įsipareigojimo taikymo pradžios iki jo visiško įvykdymo. Jeigu dėl palūkanų normos už uždelsus mokėjimus nebuvo susitarta sudarant sutartį, kreditorius gali reikalauti įstatyme nustatytos palūkanų sumos. Pagal Įstatymo dėl teisinių įpareigojimų 113 skirsnio 1 dalį teisės aktuose numatyta palūkanų norma – tai įstatymo 94 skirsnyje nurodyta palūkanų norma, prie kurios pridedamos aštuonių procentų metinės palūkanos. Pagal įstatymo 94 skirsnio 1 dalį palūkanų norma taikoma kas pusę metų ir jos dydis turi atitikti vėliausią palūkanų normą, kurią kiekvienais metais Europos centrinis bankas taiko prieš sausio 1 d. ir prieš liepos 1 d. atlikdamas pagrindines refinansavimo operacijas.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Įstatymo dėl teisinių įpareigojimų 94 skirsnyje numatyta palūkanų normą *Eesti Pank* (Estijos bankas) skelbia savo svetainėje ir oficialiajame leidinyje *Ametlikud Teadaanded*. Apskaičiuojant teisės aktuose numatytų palūkanų sumą prie minėtos palūkanų normos pridedami aštuoni procentai pagal įstatymo 113 skirsnio 1 dalį.

Antrąjį 2019 m. pusmetį 94 skirsnyje numatyta norma buvo 0,00 proc., todėl teisės aktuose numatytų palūkanų norma buvo 0,05 proc. + 8 proc. = 8,00 proc. Estijoje nėra nustatomos skirtingos teisės aktuose numatytos palūkanų normos. Įstatymo dėl teisinių įpareigojimų 113 skirsnis taikomas vienodai bet kokiam delsiui vykdant piniginių įsipareigojimą.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Išsami informacija estų kalba apie teisės aktuose numatytų palūkanų apskaičiavimą pateikta, pvz., [Tarbijaveeb](#) vartotojų svetainėje ir teisinės pagalbos svetainėje [Jurist Aitab](#).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Įstatymas dėl teisinių įpareigojimų paskelbtas [Valstybės oficialiojo leidinio svetainėje](#), o vertimą į anglų kalbą rasite [čia](#).

Europos centrinio banko informacija apie naujausias palūkanų normas atliekant pagrindines refinansavimo operacijas pateikiama [Estijos banko svetainėje](#). Paskutinis naujinimas: 18/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Airija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatyta, kad delspinigiai taikomi įvairiomis aplinkybėmis, pvz., jei vėluojama sumokėti pagal komercinį sandorį, skola priteista teismo sprendimu, nesumokami arba uždelsti mokesčiai.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose nustatytų delspinigių normos nurodytos toliau pateiktoje lentelėje ir taikomos reikalavimams civilinėse ir komercinėse bylose.

Teisės aktuose nustatytų delspinigių dydis arba norma	Teisės aktuose nustatytų delspinigių taikymo kriterijai (jei reikia, pavyzdžiui, vėlavimas, vartojimo sutartis ir t. t.)	Teisinis pagrindas
8 proc.	Delspinigiai, kurie taikomi teismo sprendimu nustatyti skolai, nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos	1840 m. Skolininkų įstatymo (Airija) (<i>Debtors (Ireland) Act 1840</i>) 26 str. ir 1981 m. Teismų įstatymo (<i>Courts Act 1981</i>) 20 str. ir Įstatymo lydimasis teisės aktas (<i>Statutory Instrument, S. I.</i>) 12/1989 - 1981 m. Teismų įstatymas (Nutarimas dėl teismo sprendimu priteistoms skoloms skaičiuojamų delspinigių) (<i>Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order, 1989</i>)
8 proc.	Jei teismas bet kurį asmenį įpareigoja sumokėti pinigų sumą, teismas tam tikromis aplinkybėmis taip pat gali įpareigoti sumokėti delspinigius už visą mokėtiną pinigų sumą arba jos dalį ir už visą laikotarpį nuo ieškinio pagrindo atsiradimo iki teismo sprendimo priėmimo dienos ar už tam tikrą šio laikotarpio dalį.	1981 m. Teismų įstatymo (<i>Courts Act 1981</i>) 22 str. 1 dalis ir 1995 m. Teismų ir teismo pareigūnų įstatymo (<i>Courts and Courts Officers Act 1995</i>) 50 str. ir S.I. 12/1989 - 1981 m. Teismų įstatymas (Nutarimas dėl teismo sprendimu priteistoms skoloms skaičiuojamų delspinigių) (<i>Courts Act 1981 (Interest on Judgments Debts) Order, 1989</i>)
8 proc.	Delspinigiai taikomi teismo priteistoms išlaidoms nuo tos dienos, kai nustatoma šių išlaidų suma (šių išlaidų dydį nustato šalys tarpusavy susitarimu arba jas nustato teismo pareigūnas).	2002 m. Teismų ir teismo pareigūnų įstatymo (<i>Courts and Courts Officers Act 2002</i>) su pakeitimais, padarytais 2004 m. Civilinės atsakomybės ir teismų įstatymo (<i>Civil Liability and Courts Act 2004</i>) 41 straipsniu, 30 straipsnis ir S.I. 544/2004 (nutarimas dėl skaičiavimo pradžios)
Europos Centrinio Banko pagrindinė refinansavimo norma (kiekvienų metų sausio 1 d. ir liepos 1 d.), pridėjus 8 procentinius punktus	Kreditoriaus teisė reikalauti teisės aktuose nustatytų delspinigių, jei vėluojama sumokėti pagal komercines sutartis, sudarytas po 2013 m. kovo 16 d.	Įstatymo lydimasis teisės aktas (<i>Statutory Instrument, S. I.</i>) Nr. 580/2012 – 2012 m. Europos bendrijų taisyklės (Pavėluoti mokėjimai pagal komercinius sandorius) (<i>European Communities (Late Payments in Commercial Transactions) Regulations 2012</i>)
Europos Centrinio Banko pagrindinė refinansavimo norma (kiekvienų metų sausio 1 d. ir liepos 1 d.), pridėjus 7 procentinius punktus	Kreditoriaus teisė reikalauti delspinigių už pavėluotą mokėjimą, jei mokėjimą vėluojama atlikti pagal komercines sutartis, sudarytas 2002 m. rugpjūčio 7 d. ir 2013 m. kovo 15 d. laikotarpiu ir jei reikalaujama delspinigių suma yra didesnė nei 5 EUR.	S.I. Nr. 388/2002 – 2002 m. Europos bendrijų taisyklės (Pavėluoti mokėjimai pagal komercinius sandorius) (<i>European Communities (Late Payments in Commercial Transactions) Regulations 2002</i>)

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Nėra duomenų. Žr. pirmiau pateiktą lentelę.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Teisės aktai skelbiami internete adresu <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1996/act/33/enacted/en/html?q=Divorce>

Paskutinis naujinimas: 12/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Graikija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Graikijos teisėje yra apibrėžtos teisės aktuose numatytos palūkanos. Teisės aktuose numatytos palūkanos – tai palūkanų norma, t. y. įstatyme tiesiogiai reglamentuojama kapitalo procentinė dalis per nustatytą laikotarpį. Dažniausiai taikoma teisės aktuose numatytų palūkanų forma – palūkanos už uždelstus mokėjimus, t. y. palūkanos, kurias skolininkas privalo mokėti nuo savo įsipareigojimų nevykdymo pradžios. Civilinio kodekso 301, 346, 529, 720 ir kt. straipsniuose taip pat nustatyti kiti teisės aktuose numatytų palūkanų taikymo atvejai.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų norma už uždelstus mokėjimus paprastai yra du procentiniai punktai, pridėjami prie didžiausios sutartyje nustatytų palūkanų normos, kurią savo sprendimu anksčiau buvo nustatęs Graikijos banko valdytojas ir kuri 2001 m. buvo suderinta su atitinkama Europos centrinio banko palūkanų norma (Pinigų politikos tarybos teisės aktas 47/2000, įstatymo 2842/2000 3 straipsnio 2 dalis). Pavyzdžiui, ne banko nuobaudų dydis buvo nuo 12 proc. (sistemiškai taikytas nuo 1946 iki 1979 m.) iki 44 proc. (1992 m., kai jis pradėjo laipsniškai mažėti). Šiuo metu taikomas 7,30 proc. dydis.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Graikijos banko svetainėje (http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/rates_markets/monetary/exotrapezika.aspx) pateikta ne banko palūkanų normų lentelė (nuo 1946 m.), tačiau šioje svetainėje neužtikrinama galimybė savarankiškai apskaičiuoti teisės aktuose numatytų palūkanų normą, kaip tai galima padaryti kitose svetainėse, pvz., *NOMOS* arba *ISOKRATIS (dsanet)*.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Su Graikijos banko svetaine – taip, tačiau ne su kitomis, nes jose teikiamos registracija grindžiamos paslaugos.

Paskutinis naujinimas: 07/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [en](#).

Delspinigiai - Ispanija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose nustatytos palūkanos Ispanijoje taikomos kaip papildoma teisinės gynbos priemonė nustatant atlyginimą už nuostolius, jeigu skolininkas nevykdo įsipareigojimų ir šalys nebuvo sudariusios susitarimo. Šios palūkanos nustatytos Civilinio kodekso (isp. *Código Civil*) 1108 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad nesumokėta skola turi būti mokama grynaisiais pinigais arba konvertuojama į grynuosius pinigus.

Tikslios teisės aktuose nustatytų palūkanų apibrėžties nėra.

Tačiau yra taikomos skirtingos teisės aktuose nustatytų palūkanų rūšys. Dažniausia taikoma palūkanų norma yra nurodyta Civiliniame kodekse. Tačiau dėl kitų ginčijamų dalykų teisės aktuose yra nustatytos konkrečios palūkanų normos, kurios daugeliu atvejų apskaičiuojamos prie teisės aktuose nustatytų palūkanų pridėdamas tam tikrą procentinį dydį. Tais atvejais, kai šios palūkanų normos yra taikomos, jas taip pat galima laikyti teisės aktuose nustatytomis palūkanomis ta prasme, kad jos yra nustatomos įstatymu. Šie veiksniai, be kita ko, yra:

– *hipotekos atveju* – 2013 m. gegužės 14 d. Įstatymu 1/2013 iš dalies keičiamas Hipotekos įstatymo (isp. *Ley Hipotecaria*) 114 straipsnis ir nustatoma didžiausia delspinigių norma, jei tai yra pagrindinio būsto įsigijimo paskolos, kai pats būstas yra įkeistas, ir ši norma yra tris kartus didesnė už teisės aktuose nustatytą palūkanų normą (šiuo metu 9 proc.).

Hipotekos paskolų sutarčių įstatymu (isp. *Ley Reguladora de los Contratos de Crédito Inmobiliario*) iš dalies pakeistas 114 straipsnio tekstas, jo nauja redakcija įsigaliojo 2019 m. birželio 16 d. Jame nustatyta, kad delspinigių norma yra lygi įprastai palūkanų normai, pridėjus tris procentinius punktus už laikotarpį, kurį vėluojama atlikti mokėjimą. Ji taikoma fizinių asmenų paskoloms, kurių grąžinimas užtikrinamas gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipoteka. Delspinigiai jokiais aplinkybėmis negali būti kapitalizuojami. Draudžiama sudaryti susitarimus, pažeidžiančius šią taisyklę dėl delspinigių.

– Įstatymo 16/2011 dėl vartojimo kredito sutarčių (isp. *Contratos de Crédito al Consumo*) 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad atliekant šias operacijas taikoma už teisės aktuose nustatytų palūkanų normą 2,5 karto didesnė viršutinė riba;

– jei nesusitariama kitaip, Įstatymo 3/2004 dėl kovos su uždelstais mokėjimais pagal komercinius sandorius (isp. *Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7 straipsnyje nurodyta, kad teisės aktuose nustatyta delspinigių, kuriuos turi mokėti skolininkas, norma apskaičiuojama prie Europos Centrinio Banko palūkanų normos, kurią jis taikė savo naujausiai pagrindinei refinansavimo operacijai, atlikta iki pirmosios einamojo kalendorinio pusmečio dienos, pridėjus aštuonis procentinius punktus.

Europos Centrinio Banko palūkanų norma, taikoma pagrindinėms refinansavimo operacijoms, yra palūkanų norma, taikoma tada, kai šios operacijos yra nustatytos normos aukcionai. Jeigu pagrindinė refinansavimo operacija vykdoma kaip kintamosios normos aukcionas, ši palūkanų norma bus šiame aukcione taikyta ribinė palūkanų norma.

Teisės aktuose nustatyta delspinigių norma, nustatyta pagal šios straipsnio dalies nuostatas, bus taikoma šešis mėnesius nuo jos nustatymo dienos;

– *draudimo sutarčių atveju* – 1980 m. spalio 8 d. Įstatymo 50/1980 dėl draudimo sutarčių (isp. *Ley del Contrato de Seguro*) 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta nuobauda už nepagrįstą draudimo bendrovių delsimą išmokėti kompensaciją nukentėjusiesiems dėl įvykių, apdraustų su draudikais sudarytomis draudimo sutartimis, taikant metinę palūkanų normą, kuri lygi mokėjimo termino metu galiojančiai teisės aktuose nustatyta palūkanų normai, padidintai 50 proc. Jeigu kompensacija neišmokama per dvejus metus nuo draudžiamąjį įvykių, teisėjas turi nustatyti draudikui ne mažesnę kaip 20 proc. metinę palūkanų normą;

– 2000 m. sausio 7 d. Įstatymo 1/2000 dėl civilinio proceso (isp. *Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576 straipsnyje, kuriame nurodytos palūkanos, mokėtinos teismui priėmus sprendimą (isp. *interés procesal*), nustatyta, kad pirmosios instancijos teismui priėmus sprendimą ar nutartį dėl pinigų mokėjimo, kreditoriui turi būti mokamos teisės aktuose nustatytos metinės palūkanos, prie kurių pridėjami du procentiniai punktai, arba abiejų šalių sutarta palūkanų norma ar specialiomis teisinėmis nuostatomis nustatyta norma.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Palūkanų norma nustatoma kiekvienų metų biudžeto įstatymuose.

2017 m. palūkanų norma numatyta spalio 27 d. Bendrojo valstybės biudžeto įstatymo 3/2017 (isp. *Presupuestos Generales del Estado*) Papildomoje nuostatoje Nr. 34, kurioje nustatyta, kad:

– ji sudaro 3,00 proc., kol galioja tų metų biudžetas;

– tuo pačiu laikotarpiu 2003 m. gruodžio 17 d. Bendrojo mokesčių įstatymo 58/2003 (isp. *Ley General Tributaria*) 26 straipsnyje nurodyti delspinigiai sudarys 3,75 proc.;

– tuo pačiu laikotarpiu 2003 m. lapkričio 17 d. Bendrojo subsidijų įstatymo 38/2003 (isp. *Ley General de Subvenciones*) 38 straipsnio 2 dalyje nurodyti delspinigiai sudarys 3,75 proc.

Palūkanų normas Ispanijos bankas skelbia šiuo adresu:

<https://clientebancario.bde.es/pcb/es/menu-horizontal/productoservici/relacionados/tiposinteres/>

Kaip nurodyta į ankstesnį klausimą pateiktame atsakyme, be Civilinio kodekso 1108 straipsnyje nustatytų palūkanų, nustatant kompensaciją už neapmokėtus piniginius ieškinius taikomos skirtingos teisės aktuose nustatytų palūkanų normos. Šie veiksniai, be kita ko, yra:

– *hipotekos atveju* – 2013 m. gegužės 14 d. Įstatymu 1/2013 iš dalies keičiamas Hipotekos įstatymo (isp. *Ley Hipotecaria*) 114 straipsnis ir nustatoma didžiausia delspinigių norma, jei tai yra pagrindinio būsto įsigijimo paskolos, kai pats būstas yra įkeistas, ir ši norma yra tris kartus didesnė už teisės aktuose nustatytą palūkanų normą.

Hipotekos paskolų sutarčių įstatymu (isp. *Ley Reguladora de los Contratos de Crédito Inmobiliario*) iš dalies pakeistas 114 straipsnio tekstas, jo nauja redakcija įsigaliojo 2019 m. birželio 16 d. Jame nustatyta, kad delspinigių norma yra lygi įprastai palūkanų normai, pridėjus tris procentinius punktus už laikotarpį, kurį vėluojama atlikti mokėjimą. Ji taikoma fizinių asmenų paskoloms, kurių gražinimas užtikrinamas gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto hipoteka. Delspinigiai jokiais aplinkybėmis negali būti kapitalizuojami. Draudžiama sudaryti susitarimus, pažeidžiančius šią taisyklę dėl delspinigių.

– Įstatymo 16/2011 dėl vartojimo kredito sutarčių (isp. *Contratos de Crédito al Consumo*) 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad atliekant šias operacijas taikoma už teisės aktuose nustatytų palūkanų normą 2,5 karto didesnė viršutinė riba;

– jei nesutarinama dėl delspinigių, Įstatymo 3/2004 dėl kovos su uždelstais mokėjimais pagal komercinius sandorius (isp. *Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7 straipsnyje nurodyta, kad teisės aktuose nustatyta delspinigių, kuriuos turi mokėti skolininkas, norma apskaičiuojama prie Europos Centrinio Banko palūkanų normos, kurią jis taikė savo naujausiai pagrindinei refinansavimo operacijai, atliktai iki pirmosios einamojo kalendorinio pusmečio dienos, pridėjus aštuonis procentinius punktus.

Europos Centrinio Banko palūkanų norma, taikoma pagrindinėms refinansavimo operacijoms, yra palūkanų norma, taikoma tada, kai šios operacijos yra nustatytos normos aukcionai. Jeigu pagrindinė refinansavimo operacija vykdoma kaip kintamosios normos aukcionas, ši palūkanų norma bus šiame aukcione taikyta ribinė palūkanų norma.

Teisės aktuose nustatyta delspinigių norma, nustatyta pagal šios straipsnio dalies nuostatas, bus taikoma šešis mėnesius nuo jos nustatymo dienos;

– *draudimo sutarčių atveju* – 1980 m. spalio 8 d. Įstatymo 50/1980 dėl draudimo sutarčių (isp. *Ley del Contrato de Seguro*) 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta nuobauda už nepagrįstą draudimo bendrovių delsimą išmokėti kompensaciją nukentėjusiesiems dėl įvykių, apdraustų su draudikais sudarytomis draudimo sutartimis, taikant metinę palūkanų normą, kuri lygi mokėjimo termino metu galiojančiai teisės aktuose nustatyti palūkanų normai, padidintai 50 proc. Jeigu kompensacija neišmokama per dvejus metus nuo draudžiamąjį įvykių, teisėjas turi nustatyti draudikui ne mažesnę kaip 20 proc. metinę palūkanų normą;

– 2000 m. sausio 7 d. Įstatymo 1/2000 dėl civilinio proceso (isp. *Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576 straipsnyje, kuriame nurodytos palūkanos, mokėtinos teismui priėmus sprendimą (isp. *interés procesal*), nustatyta, kad pirmosios instancijos teismui priėmus sprendimą ar nutartį dėl pinigų mokėjimo, kreditoriumi turi būti mokamos teisės aktuose nustatytos metinės palūkanos, prie kurių pridedami du procentiniai punktai, arba abiejų šalių sutarta palūkanų norma ar specialiomis teisinėmis nuostatomis nustatyta norma.

3 Ar prirėkus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Palūkanų normos skelbiamos ankstesniame atsakyme nurodytoje svetainėje.

🔗 <https://clientebancario.bde.es/pcb/es/menu-horizontal/productoservici/relacionados/tiposinteres/>

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip, šiuo adresu:

🔗 <https://clientebancario.bde.es/pcb/es/menu-horizontal/productoservici/relacionados/tiposinteres>

Paskutinis naujinimas: 19/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([hr](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsu pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [en](#).

Delspinigiai - Kroatija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra palūkanos, kurias pinigines prievolės skolininkas turi sumokėti pagal nepatenkintą reikalavimą. Todėl skolininkas, kuris laiku neįvykdo pinigines prievolės, taip pat privalo sumokėti ne tik pagrindinę sumą, bet ir teisės aktuose nustatytus delspinigius.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Bendras įstatymas, kuriame reglamentuojami teisės aktuose nustatyti delspinigiai, yra Civilinių prievolių įstatymas (kroat. *Zakon o obveznim odnosima*) (*Narodne Novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 ir 29/18), 29–31 straipsniai. Šis įstatymas taikomas, jeigu konkrečiuose teisės aktuose konkrečių asmenų ir prievolių atžvilgiu nenumatyta kitaip. Pagal šį įstatymą iš komercinių sutarčių ir verslo subjekto sutarčių su viešosios teisės reglamentuojamu asmeniu kylančių prievolių atveju teisės aktuose nustatytų delspinigių norma nustatoma kas pusmetį, penkiais procentiniais punktais padidinant vidutinę palūkanų normą, nustatytą paskoloms, patvirtintoms ne finansų bendrovėms daugiau negu metų trukmės laikotarpiui, ir apskaičiuotą ataskaitiniam laikotarpiui, buvusiam iki einamojo šešių mėnesių laikotarpio, o kitų prievolių atveju – minėtąją vidutinę palūkanų normą padidinant trimis procentiniais punktais.

Ataskaitinio laikotarpio vidutinę palūkanų normą nustato Kroatijos Nacionalinis Bankas (kroat. *Hrvatska narodna banka*), jis privalo ją paskelbti sausio 1 d. ir liepos 1 d. leidinyje *Narodne Novine*.

Vidutinę palūkanų norma, naudojama teisės aktuose nustatytiems einamojo šešių mėnesių laikotarpio (2020 m. sausio 1 d. – 2020 m. birželio 30 d.) delspinigiams apskaičiuoti, yra 3,11 proc. Taigi, 2020 m. sausio 1 d. – 2020 m. birželio 30 d. laikotarpiu iš komercinių sutarčių ir verslo subjekto sutarčių su viešosios teisės reglamentuojamu asmeniu kylančių prievolių atveju teisės aktuose nustatytų delspinigių palūkanų norma yra 8,11 proc., o kitų prievolių (pvz., prievolių, kylančių iš kredito sutarčių ir kitų civilinės teisės sutarčių, taip pat nesutartinių prievolių – kompensacijų, neteisėto praturtėjimo) atvejais palūkanų norma yra 6,11 proc.

Specialusis įstatymas, kuriame reglamentuojama tam tikrų prievolių atveju teisės aktuose nustatytų delspinigių palūkanų norma, yra Finansų verslo ir susitarimų, sudaromų neskelbiant bankroto, įstatymas (kroat. *Zakon o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*) (NN, Nr. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 ir 78/15). Šiuo įstatymu į nacionalinę teisę perkelta 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius. Šis įstatymas taikomas pavėluotiems mokėjimams pagal komercinius sandorius tarp įmonių ir tarp įmonių ir viešosios teisės reglamentuojamų asmenų dėl prekių tiekimo ir paslaugų teikimo už užmokestį, kai viešosios teisės reglamentuojamas asmuo

yra skolininkas. Pagal šį įstatymą teisės aktuose nustatyti delspinigiai už pavėluotus mokėjimus yra lygūs bazinei palūkanų normai, padidintai aštuoniais procentiniais punktais. Bazinė palūkanų norma yra vidutinė palūkanų norma, taikoma paskoloms, patvirtintoms daugiau negu vienų metų laikotarpiui ne finansų bendrovėms, apskaičiuota atskaitiniam laikotarpiui, buvusiam iki einamojo šešių mėnesių laikotarpio, ir sumažintai trimis procentiniais punktais. Atskaitinio laikotarpio vidutinę palūkanų normą nustato Kroatijos Nacionalinis Bankas (kroat. *Hrvatska narodna banka*), jis privalo ją paskelbti sausio 1 d. ir liepos 1 d. leidinyje *Narodne Novine*.

Bazinė palūkanų norma, naudojama teisės aktuose nustatytiems einamojo šešių mėnesių laikotarpio (2020 m. sausio 1 d. – 2020 m. birželio 30 d.) delspinigiams apskaičiuoti, yra 0,11 proc. Taigi, 2020 m. sausio 1 d. – 2020 m. birželio 30 d. teisės aktuose nustatytų delspinigių už pavėluotus mokėjimus pagal verslininkų tarpusavio, taip pat verslininkų ir viešosios teisės reglamentuojamų asmenų komercinius sandorius, pagal kuriuos viešosios teisės reglamentuojamas asmuo yra skolininkas, palūkanų norma yra 8,11 proc.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Atskaitinio laikotarpio vidutinę palūkanų normą nustato Kroatijos Nacionalinis bankas (kroat. *Hrvatska narodna banka*), jis privalo ją paskelbti sausio 1 d. ir liepos 1 d. leidinyje *Narodne Novine*.

Leidinį *Narodne Novine* galima rasti šiuo adresu <https://narodne-novine.nn.hr/>

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Leidinį *Narodne Novine* galima nemokamai rasti šiuo adresu <https://narodne-novine.nn.hr/>

Paskutinis naujinimas: 14/12/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Italija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Italijos prievolių teisėje išskiriamos paprastosios palūkanos, delspinigiai ir kompensacinės palūkanos. Paprastųjų palūkanų funkcija yra atlyginamoji; tai atlygis už naudą, kurią gavo asmuo (turintis sumokėti palūkanas) turėdamas kitų asmenų pinigų. Delspinigių funkcija taisomoji ir jie mokami, kai vėluoja mokėjimas, užfiksuotas skolininkui skirtame oficialiame pranešime dėl sumokėjimo. Kompensacinės palūkanos mokamos už kreditoriui pavėluotai gražintas sumas, kai tai naudinga skolininkui, kuris sumoka ne iš karto. Teisingumas yra kriterijus ir palūkanos kaupiamos net jei skola nėra fiksuoto dydžio ir mokėtina. Vis dėlto, teisėtos palūkanos yra teisės aktais nustatytos palūkanos už pinigines prievoles: nuo pirmos vėlavimo dienos, skolininkas turi sumokėti kreditoriui teisėtas palūkanas, net jei prieš tai jas sumokėti nebuvo privaloma ir net jei kreditorius neįrodė, kad patyrė žalą (Civilinio kodekso (it. *Codice Civile*) 1224 straipsnio 1 dalis). Taigi Civilinio kodekso 1224 straipsnyje (žala ir palūkanos dėl piniginių prievolių) nustatyta: „su pinigų suma susijusių prievolių atveju teisėtos palūkanos turi būti mokamos nuo pirmos vėlavimo dienos, net jei prieš tai jas sumokėti nebuvo privaloma ir net jei kreditorius neįrodė, kad patyrė žalą. Jeigu iki vėlavimo pradžios buvo skaičiuojamos didesnės nei teisėtos palūkanos, nuo tos pačios sumos turi būti skaičiuojami delspinigiai“. Kreditorius įrodęs, kad patyrė didesnę žalą, gauna didesnę kompensaciją (žala dėl pinigų devalvacijos). Kompensacija nemokama, jei buvo susitarta dėl delspinigių dydžio.

Italijos Civilinio kodekso 1282 straipsnyje nustatyta, kad už fiksuoto dydžio ir mokėtinas skolas teisėtai reikalaujama delspinigių, nebent teisės aktuose ar atitinkamose skolos nuostatose nenustatyta kitaip.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Dėl teisėtų palūkanų dydžio kasmet sprendžia Italijos Finansų ministerija (šiuo metu vadinama Ekonomikos ir finansų ministerija), iki kiekvienų metų gruodžio 15 d. priimdama potvarkį. Jeigu proceso šalys susitarė dėl palūkanų, galioja jų sprendimu nustatytos palūkanos. Tačiau palūkanų norma nurodoma raštu ir ji turi būti ne didesnė negu maksimali norma, leidžiama pagal kovos su lupikiškų palūkanų taikymu įstatymą (1996 m. kovo 7 d. Įstatymas Nr. 108), priešingu atveju palūkanos bus laikomos lupikiškomis, taigi niekinėmis. Tokiais atvejais palūkanos nebus mokamos (Civilinio kodekso 1815 straipsnis). Jeigu proceso šalys susitarė taikyti sutartinę palūkanų normą, tačiau nenustatė jos dydžio, taikoma teisės aktuose nustatyta norma. Italijos teisės sistemoje su delspinigiais susijęs atvejis yra šiek tiek skirtingas. Delspinigiai taikomi kaip nuobauda (skolininkui) ir taisomojo priemonė (kreditoriui). Jie susiję su finansinės prievolės neįvykdymu, kai už atitinkamą paslaugą sumokama pavėluotai arba nesumokama per teisės aktais arba proceso šalių pasiektais susitarimais nustatytą laikotarpį. Kad kreditorius galėtų reikalauti delspinigių, skolininkas turi būti praleidęs skolos mokėjimo terminą. „Pradelstoji skola“ reiškia skolininko vėlavimą įvykdyti savo prievoles. Kad skola būtų laikoma pradelstąja, turi būti praėjęs jos gražinimo terminas ir skolininkui turi būti pateiktas raginimas sumokėti – oficialus dokumentas, kuriame kreditorius prašo skolininką sumokėti mokėtiną sumą. Pagal Civilinį kodeksą turi būti mokami teisės aktuose nustatytos arba pagal juos apskaičiuotos normos delspinigiai. Tačiau jeigu iki raginimo sumokėti įteikimo buvo skaičiuojamos paprastosios palūkanos, kurių dydis viršijo teisės aktuose nustatytą normą, bus skaičiuojama tokio pat dydžio delspinigių norma (Civilinio kodekso 1224 straipsnis).

Pagal Civilinio kodekso 1284 straipsnį, teisėtų palūkanų normą kasmet tvirtina Ūkio reikalų ir finansų ministras. Italijos Respublikos oficialiajame leidinyje (it. *Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*) skelbiamu potvarkiu ministras keičia normą pagal vidutinį metinį vyriausybės obligacijų, kurių maksimalus gražinimo terminas yra 12 mėnesių, pajamingumą, atsižvelgdamas į per metus užregistruotą infliacijos lygį. Ši norma nustatoma ne vėliau kaip gruodžio 15 d. prieš prasidedant metams, kuriems ta norma bus taikoma. Jeigu iki gruodžio 15 d. nauja norma nenustatoma, galiojanti norma lieka nepakeista visus ateinančius metus.

Nuo 2021 m. sausio 1 d. teisėtų palūkanų norma yra 0,01 proc.

TEISĖTŲ PALŪKANŲ NORMŲ LENTELE			
Nuo	Iki	Norma	Teisės aktas
1999 01 01	2000 12 31	2,50 %	1998 12 10 Ministro potvarkis (Finansų)
2001 01 01	2001 12 31	3,50 %	2000 12 11 Ministro potvarkis (Finansų)
2002 01 01	2003 12 31	3,00 %	2001 12 11 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2004 01 01	2007 12 31	2,50 %	2003 12 01 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2008 01 01	2009 12 31	3,00 %	2007 12 12 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2010 01 01	2010 12 31	1,00 %	2009 12 04 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2011 01 01	2011 12 31	1,50 %	2010 12 07 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2012 01 01	2013 12 31	2,50 %	2011 12 12 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2014 01 01	2014 12 31	1,00 %	2013 12 12 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2015 01 01	2015 12 31	0,50 %	2014 12 11 Ministro potvarkis (Ekonomikos)

2016 01 01	2016 12 31	0,20 %	2015 12 11 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2017 01 01	2017 12 31	0,10 %	2016 12 07 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2018 01 01	2018 12 31	0,30 %	2017 12 13 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2019 01 01	2019 12 31	0,80 %	2018 12 12 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2020 01 01	2020 12 31	0,05 %	2019 12 12 Ministro potvarkis (Ekonomikos)
2021 01 01	2021 12 31	0,01 %	2020 12 11 Ministro potvarkis (Ekonomikos)

Už teisėtą palūkanų normą didesnė palūkanų norma turi būti nustatoma raštu, priešingu atveju galioja teisės aktuose nurodyta teisėta norma.

Kai vėlavimas susijęs su komerciniais sandoriais, taikoma *ad hoc* ES taisyklė; nacionalinėje teisėje taikomas 2002 m. spalio 9 d. Įstatymo galią turintis dekretas Nr. 231, su pakeitimais padarytas 2012 m. lapkričio 9 d. Įstatymo galią turinčiu dekretu Nr. 192, kuriuo visapusiškai perkeliama Direktyva 2011/7/ES pagal 2011 m. lapkričio 11 d. Įstatymo Nr. 180 10 straipsnio 1 dalį. **Jeigu proceso šalys nenustatė taikytinos palūkanų normos, nuo tada, kai pateikiamas dokumentas, kuriuo inicijuojamas procesas, teisėtų palūkanų norma bus lygi normai, numatyta specialiajame įstatyme dėl pavėluoto mokėjimo vykdant komercinius sandorius** (žr. toliau). Ši taisyklė taip pat taikoma aktui, kuriuo inicijuojamas arbitražo procesas.

Specialieji teisės aktai dėl pavėluoto mokėjimo vykdant komercinius sandorius Siekdama įgyvendinti Direktyvą 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose, Italija paskelbė Įstatymą Nr. 231/2002 su pakeitimais. Šiame dekrete konkrečiai numatyta palūkanų už pavėluotą mokėjimą vykdant komercinius sandorius norma, kuri yra didesnė negu delpinigiams nustatyta teisėta norma. Pagal Įstatymą Nr. 231/2002 komerciniai sandoriai reiškia „įvairiai apibūdinamas įmonių tarpusavio sutartis arba įmonių ir valdžios institucijų tarpusavio sutartis, pagal kurias už užmokestį išimtinai arba daugiausia tiekiamos prekės arba teikiamos paslaugos“. Dekrete numatyta, kad komercinių sandorių srityje „bet kas, kam nepagrįstai vėluojama sumokėti atlygį, turi teisę automatiškai gauti pavėluoto mokėjimo delpinigių, šiai teisei įgyvendinti nereikia oficialaus raginimo sumokėti ir ji įsigalioja kitą dieną po to, kai sueina mokėjimo terminas“, nebent skolininkas gali įrodyti, kad mokėjimo neįvykdė dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Remiantis šiuo įstatymu, pavėluotų mokėjimų vykdant komercinius sandorius delpinigių grindžiami Ūkio reikalų ir finansų ministerijos kiekvienais metais nustatoma norma ir apibendrinami toliau pateikiamoje lentelėje, kurioje nurodoma: a) pirmąjį vėlavimo metų pusmetį taikoma norma, galiojusi tų metų sausio 1 d.; b) antrąjį vėlavimo metų pusmetį taikoma norma, galiojusi tų metų liepos 1 d.

Šioje lentelėje pateikiami palūkanų už pavėluotus mokėjimus pokyčiai nuo 2002 m.:

PALŪKANŲ UŽ PAVĖLUOTUS MOKĖJIMUS NORMŲ LENTELĖ pagal Įstatymo galią turintį dekretą Nr. 231/2002				
Nuo	Iki	ECB norma	Padidėjimo norma	Iš viso
2002 07 01	2002 12 31	3,35 %	7,00 %	10,35 %
2003 01 01	2003 06 30	2,85 %	7,00 %	9,85 %
2003 07 01	2003 12 31	2,10 %	7,00 %	9,10 %
2004 01 01	2004 06 30	2,02 %	7,00 %	9,02 %
2004 07 01	2004 12 31	2,01 %	7,00 %	9,01 %
2005 01 01	2005 06 30	2,09 %	7,00 %	9,09 %
2005 07 01	2005 12 31	2,05 %	7,00 %	9,05 %
2006 01 01	2006 06 30	2,25 %	7,00 %	9,25 %
2006 07 01	2006 12 31	2,83 %	7,00 %	9,83 %
2007 01 01	2007 06 30	3,58 %	7,00 %	10,58 %
2007 07 01	2007 12 31	4,07 %	7,00 %	11,07 %
2008 01 01	2008 06 30	4,20 %	7,00 %	11,20 %
2008 07 01	2008 12 31	4,10 %	7,00 %	11,10 %
2009 01 01	2009 06 30	2,50 %	7,00 %	9,50 %
2009 07 01	2009 12 31	1,00 %	7,00 %	8,00 %
2010 01 01	2010 06 30	1,00 %	7,00 %	8,00 %
2010 07 01	2010 12 31	1,00 %	7,00 %	8,00 %
2011 01 01	2011 06 30	1,00 %	7,00 %	8,00 %
2011 07 01	2011 12 31	1,25 %	7,00 %	8,25 %
2012 01 01	2012 06 30	1,00 %	7,00 %	8,00 %
2012 07 01	2012 12 31	1,00 %	7,00 %	8,00 %
2013 01 01	2013 06 30	0,75 %	8,00 %	8,75 %
2013 07 01	2013 12 31	0,50 %	8,00 %	8,50 %
2014 01 01	2014 06 30	0,25 %	8,00 %	8,25 %
2014 07 01	2014 12 31	0,15 %	8,00 %	8,15 %
2015 01 01	2015 06 30	0,05 %	8,00 %	8,05 %
2015 07 01	2015 12 31	0,05 %	8,00 %	8,05 %
2016 01 01	2016 06 30	0,05 %	8,00 %	8,05 %
2016 07 01	2016 12 31	0,00 %	8,00 %	8,00 %
2017 01 01	2017 06 30	0,00 %	8,00 %	8,00 %
2017 07 01	2017 12 31	0,00 %	8,00 %	8,00 %
2018 01 01	2018 06 30	0,00 %	8,00 %	8,00 %
2018 07 01	2018 12 31	0,00 %	8,00 %	8,00 %
2019 01 01	2019 06 30	0,00 %	8,00 %	8,00 %
2019 07 01	2019 12 31	0,00 %	8,00 %	8,00 %
2020 01 01	2020 06 30	0,00 %	8,00 %	8,00 %

2020 07 01

2020 12 31

0,00 %

8,00 %

8,00 %

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?Ekonomikos ir finansų ministerijos interneto svetainė <https://www.mef.gov.it>**4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?**

Esama daug svetainių, kuriose teikiama nemokama programinė įranga teisėtoms palūkanoms ir delspinigiams apskaičiuoti.

Paskutinis naujinimas: 21/07/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Kipras**1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?**

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai Kipro nacionalinėje teisėje nenumatyti. Tačiau jeigu ieškinyje pateikiamas teismui, teisėjas turi įgaliojimus nurodyti, kad teisės aktuose nustatyti delspinigiai būtų mokami taikant iš anksto nustatytą palūkanų normą nuo ieškinio registracijos dienos iki teismo sprendimo paskelbimo dienos, jeigu atitinkamuose teisės aktuose nėra numatytas delspinigių mokėjimas arba jeigu dėl sutarties arba susitarimo pažeidimo pateikiamo ieškinio atveju minėtoje sutartyje arba susitarime nėra konkrečios nuostatos, kuria būtų nurodoma palūkanų norma.

Šiuo metu specialiuoju finansų ministro įsakymu yra nustatyta 2 proc. palūkanų norma, ministras turi įgaliojimus ją pakoreguoti.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Žr. atsakymą į 1 klausimą. Šiuo metu galioja 2 proc. palūkanų norma.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Netaikytina. Žr. atsakymą į 1 klausimą.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Netaikytina. Žr. atsakymą į 1 klausimą.

Paskutinis naujinimas: 19/02/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Lietuva**1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?**

Delspinigius ir palūkanas numato šie teisės aktai:

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso šeštosios knygos nuostatos

Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymas.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.37 straipsniu, palūkanas pagal prievolės gali nustatyti įstatymai arba šalių susitarimai. Skolininkas taip pat privalo mokėti įstatymų nustatyto dydžio palūkanas už priteistą sumą nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.71 straipsniu, netesybos – tai įstatymų, sutarties ar teismo nustatyta pinigų suma, kurią skolininkas privalo sumokėti kreditoriui, jeigu prievolė neįvykdyta arba netinkamai įvykdyta (bauda, delspinigiai). Netesybos gali būti nurodytos konkrečia pinigų suma arba užtikrinamosios prievolės sumos procentu. Už prievolės įvykdymo termino praleidimą gali būti nustatomos netesybos, skaičiuojamos už kiekvieną termino praleidimo dieną, savaitę, mėnesį ir t. t.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.210 straipsniu, terminą įvykdyti piniginę prievolę praleidęs skolininkas privalo mokėti penkių procentų dydžio metinės palūkanas už sumą, kurią sumokėti praleistas terminas, jeigu įstatymai ar sutartis nenustato kitokio palūkanų dydžio. Kai abi sutarties šalys yra verslininkai ar privatūs juridiniai asmenys, tai už termino praleidimą mokamos šešių procentų dydžio metinės palūkanos, jeigu įstatymai ar sutartis nenustato kitokio palūkanų dydžio.

Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo tikslas – nustatyti atsiskaitymo terminus už pagal komercines sutartis perduotas prekes, suteiktas paslaugas ir atliktus darbus, nustatyti palūkanų už pavėluotus mokėjimus dydį, jų skaičiavimo tvarką ir kreditoriaus teises, kai sumokama pavėluotai. Šis įstatymas taikomas visoms tarp ūkio subjektų arba ūkio subjektų ir viešųjų subjektų sudarytoms komercinėms sutartims, pagal kurias už atlyginimą perduodamos prekės, teikiamos paslaugos ar atliekami darbai ir atliekami mokėjimai. Pagal šį įstatymą pavėluoto mokėjimo palūkanų norma – 8 procentiniais punktais padidinta vėliausiai pagrindinei Europos centrinio banko refinansavimo operacijai taikoma fiksuotoji [palūkanų norma](#), jeigu vėliausia pagrindinė Europos centrinio banko refinansavimo operacija buvo vykdoma fiksuotųjų palūkanų konkurso būdu, arba ribinė palūkanų norma, jeigu vėliausia pagrindinė Europos centrinio banko refinansavimo operacija buvo vykdoma kintamųjų palūkanų konkurso būdu.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Tokią informaciją prirėikus teikia teisinę pagalbą teikiantys asmenys.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip.

Paskutinis naujinimas: 17/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Liuksemburgas**1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?**

Teisės aktuose nustatyta delspinigių palūkanų norma – tai kasmet įstatymu nustatoma delspinigių palūkanų norma, kuri yra taikoma, kai vėluojama sumokėti mokėtiną sumą, jeigu šalys iš anksto nenustatė jokių kitų normų.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Priėmus [2004 m. balandžio 18 d. įstatymą, kuriuo į nacionalinę teisę buvo perkelta 2000 m. birželio 29 d. Direktyva 2000/35/EB](#), delpinigių už pavėluotą mokėjamą palūkanų norma, vykdamas komercinius sandorius (t. y. sandorius tarp įmonių arba tarp įmonių ir valdžios institucijų, kuriuos įvykdžius pristatomos prekės arba suteikiamos paslaugos už atlygį), yra nustatoma atskirai atsižvelgiant į kintamų palūkanų normų konkurso procedūros metu nustatytą ribinę palūkanų normą, kurią Europos centrinis bankas taiko savo vėliausiai refinansavimo operacijai, vykdomai prieš kiekvieno pusmečio pirmąją kalendorinę dieną. Pavėluoto mokėjimo atveju ši norma yra padidinama pagal maržą (jeigu sutartyje nenumatyta kitaip, taikant 2004 m. balandžio 18 d. iš dalies pakeisto įstatymo dėl mokėjimo laikotarpių ir delpinigių už pavėluotą mokėjamą palūkanų normos 3 skirsnį).

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delpinigių?

/

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

[LEGILUX](#)

[Teisingumo ministerija](#)

Paskutinis naujinimas: 08/08/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delpinigių - Vengrija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delpinigių“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delpinigių“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taip. Teisės aktuose numatytų palūkanų norma nustatyta 2013 m. V įstatymo dėl Civilinio kodekso 6:47 skirsnyje, kuriame ši norma susieta su centrinio banko palūkanų normos taisyklėmis. Teisės aktuose numatytų palūkanų norma nustatoma atsižvelgiant į Vengrijos forintais (HUF) apskaičiuotą skolą ir grindžiama Vengrijos nacionalinio banko Pinigų tarybos nustatyta bazine palūkanų norma. Jeigu skola apskaičiuojama užsienio valiuta, šiuo atveju teisės aktuose numatytų palūkanų norma – tai bazinė palūkanų norma, nustatyta centrinio banko sprendimu dėl atitinkamos valiutos arba, jeigu ši bazinė norma nebuvo nustatyta, pinigų rinkos palūkanų norma.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delpinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų teisinis pagrindas yra Civilinis kodeksas, kuriame palūkanos laikomos kito asmens pinigų kaina, kurią šalis turi mokėti už bet kokią skolą, jeigu nenustatyta kitaip. Už skolą mokamos teisės aktuose numatytos palūkanos išskaičiuojamos kiekvieną kalendorinį pusmetį. Atitinkamo kalendorinio pusmečio pirmąją dieną galiojusi palūkanų norma taikoma visam tam tikro kalendorinio pusmečio laikotarpiui nepaisant jokių centrinio banko bazinės palūkanų normos pasikeitimų per tą pusmetį.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delpinigių?

Ne.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip, Civilinis kodeksas prieinamas [Nacionaliniame teisės aktų registre](#) [*Nemzeti Jogszabálytár*]. Informacija apie centrinio banko bazinę palūkanų normą pateikiama Vengrijos nacionalinio banko [svetainėje](#).

Paskutinis naujinimas: 15/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delpinigių - Malta

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delpinigių“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delpinigių“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Malto teisėje neįvartojama sąvoka „teisės aktais nustatytos palūkanos“, vartojama sąvoka „teisės aktais nustatyti delpinigių“. Tokia formuluoėta nustatyta Malto Komerciniame kodekse, o ši sąvoka apibrėžiama kaip „delpinigių už pavėluotą mokėjamą, skaičiuojami pagal paprastųjų palūkanų normą, kurią sudaro referencinės palūkanų normos ir ne mažiau kaip aštuonių procentinių punktų suma“.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delpinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Malto teisėje numatyta tik viena palūkanų norma – aštuonių procentų (8 %). Ji nustatyta Komercinio kodekso (Malto teisės aktų rinkinio 13 skyrius) II antraštinėje dalyje ir IA skyriuje.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delpinigių?

Kreditorius turi teisę į delpinigių nuo dienos, einančios po sutartyje nurodytos mokėjimo datos arba mokėjimo termino pabaigos. Tačiau kai mokėjimo data arba terminas sutartyje nenurodyti, kreditorius turi teisę į delpinigių pasibaigus bet kuriam iš šių terminų:

trisdešimt kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai skolininkas gauna sąskaitą faktūrą;

trisdešimt kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai gautos prekės arba paslaugos, jei sąskaitos faktūros gavimo data yra nežinoma;

trisdešimt kalendorinių dienų nuo prekių arba paslaugų gavimo dienos, jei sąskaitą faktūrą skolininkas gavo anksčiau nei prekes arba paslaugas;

trisdešimt kalendorinių dienų nuo tos dienos, kai pagal įstatymus, susitarimą arba sutartį gaminytis turi būti priimtas arba patikrintas, o sąskaitą faktūrą

skolininkas gauna anksčiau arba tą dieną, kai vyksta toks priėmimas arba patikrinimas.

Taikytina referencinė norma pirmąjį atitinkamų metų pusmetį yra tų metų sausio 1 d. galiojusi norma, o antrąjį pusmetį – tų metų liepos 1 d. galiojusi norma.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Malto Komercinis kodeksas ([Malto teisės aktų rinkinio 13 skyrius](#)) nemokamai prieinamas internete.

Paskutinis naujinimas: 22/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([nl](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Delpinigių - Nyderlandai

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delpinigių“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delpinigių“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Nyderlanduose palūkanos nustatytos įstatymu. Tai yra palūkanos, kurių kreditorius gali teisėtai reikalauti, jei vėluojama sumokėti.

Skiriamos nekomerciniams sandoriams taikomos įstatymo nustatytos palūkanos (Civilinio kodekso 6:119 straipsnis) ir komerciniams sandoriams taikomos įstatymo nustatytos palūkanos (Civilinio kodekso 6:119a straipsnis).

Įstatymo nustatytos nekomercinių sandorių palūkanos taikomos visiems susitarimams su privačiais asmenimis ar vartotojais.

Įstatymo nustatytos komercinių sandorių palūkanos taikomos visiems susitarimams su įmonėmis ir valdžios organizacijomis.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Įstatymo nustatytos palūkanos nekomerciniams sandoriams yra 2 proc. Įstatymo nustatytos palūkanos komerciniams sandoriams yra 8 proc.

Įstatymo nustatytos palūkanos gali svyruoti.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Paskutinis naujinimas: 16/11/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Austrija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatytų palūkanų normos reglamentuojamos Austrijos Civilinio kodekso (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB) 1000 skirsniu.

Delspinigių normos reglamentuojamos ABGB 1333 skirsniu ir Austrijos Prekybos kodekso (*Unternehmensgesetzbuch*, UGB) 456 skirsniu, taikomu su verslu susijusiems teisinėms sutartims, kurias tarpusavyje sudaro bendrovės ir bendrovės su juridiniais subjektais, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė.

ABGB 1000 skirsnis taikomas palūkanoms, „kurias privaloma mokėti pagal įstatymą arba kurių norma nebuvo nustatyta“. Be to, ABGB 1000 skirsnio 2 dalyje nustatyti atvejai, kai už palūkanas galima išskaičiuoti palūkanas (sudėtinės palūkanos).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Pagal ABGB 1000 skirsnio 1 dalį teisės aktuose numatytos palūkanos yra keturi procentai per metus. Tokia pati teisės aktuose numatytų delspinigių norma taikoma pagal ABGB 1333 skirsnio 1 dalį kartu su ABGB 1000 skirsnio 1 dalimi. Ši palūkanų norma taip pat taikoma vienašaliams verslo sandoriams.

Jeigu tai su verslu susijusios bendrovių tarpusavyje sudarytos teisinės sutartys ir bendrovių su juridiniais subjektais, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, sudarytos sutartys, prie bazinės palūkanų normos, taikomos už su nesumokėtomis skolomis susijusius pavėluotus mokėjimus, pagal UGB 456 skirsnį pridedami 9,2 proc. delspinigių. Bazinė atitinkamo pusmečio palūkanų norma – tai tokia norma, kuri buvo taikoma pirmąją kalendorinę to pusmečio dieną. Bazinę palūkanų normą galima rasti Austrijos nacionalinio banko svetainėje šiuo adresu: <http://www.oenb.at>, sekcijoje „Paslaugos“ / „Palūkanų normos ir valiutos kursai“.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Pagal ABGB 1000 skirsnio 2 dalį kreditorius gali nuskaičiuoti palūkanas už piniginį reikalavimą, jeigu šalis dėl to yra aiškiai susitarusios. Net tuo atveju, jeigu šalis nėra sudariusios susitarimo, nuo teisminio ginčo nagrinėjimo dienos (kai ieškinyje įteikiamas atsakovui) galima išskaičiuoti keturių procentų metines palūkanas, jeigu ieškinyje pateiktas dėl mokėtinų palūkanų. Pagal Austrijos teisės nuostatas sudėtinės palūkanas taikyti nėra draudžiama.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Minėtos Austrijos Civilinio kodekso ir Austrijos Prekybos kodekso nuostatos nemokamai prieinamos (vokiečių kalba) Austrijos federalinio kanclerio tarnybos (*Bundeskanzleramt*) svetainėje (<http://www.ris.bka.gv.at>) žr. „Bundesrecht“ / „Bundesrecht konsolidiert“.

Paskutinis naujinimas: 05/06/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Lenkija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Pagal 1964 m. balandžio 23 d. įstatymo – Civilinio kodekso [2014 m. įstatymų rinkinys (*Dziennik Ustaw*), 121 punktas, su pakeitimais, toliau – „CK“] 359 straipsnio 1 dalį palūkanos už pinigų sumą mokėtinos tik tuo atveju, jeigu jos numatytos teisinėje sutartyje ar įstatymais įtvirtintą teisę, teismo sprendimu ar kitos kompetentingos institucijos sprendimu. Jeigu palūkanų norma nėra nustatyta kitaip, teisės aktuose numatytų palūkanų norma atitinka Lenkijos nacionalinio banko nustatytą orientacinę normą, prie kurios pridedami 3,5 procentiniai punktai.

Kita vertus, palūkanos už uždelstus mokėjimus pagal CK 481 straipsnio 2 dalį, jeigu palūkanų norma už uždelstus mokėjimus nebuvo nustatyta, teisės aktuose numatytų palūkanų už uždelstus mokėjimus norma turi atitikti Lenkijos nacionalinio banko nustatytą orientacinę normą, prie kurios pridedami 5,5 procentiniai punktai. Tačiau jeigu gaunamos didesnės palūkanos, kreditorius gali reikalauti didesnės palūkanų normos už uždelstus mokėjimus.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Pagal CK 359 straipsnio 2 dalį teisės aktuose numatytų palūkanų norma atitinka Lenkijos nacionalinio banko nustatytą orientacinę normą, prie kurios pridedami 3,5 procentiniai punktai. Teisingumo ministras teisės aktuose numatytų palūkanų normą skelbia Lenkijos oficialiajame valstybės leidinyje (*Monitor Polski*). Šiuo metu pagal 2016 m. sausio 7 d. Teisingumo ministro pranešimą teisės aktuose numatytų palūkanų norma nuo 2016 m. sausio 1 d. yra 5 proc. *per metus*, o teisės aktuose numatytų palūkanų norma už uždelstus mokėjimus yra 7 proc. *per metus*.

Kita vertus, palūkanos sudarant komercinius sandorius reglamentuojamos 2013 m. kovo 8 d. įstatyme Dėl mokėjimo terminų sudarant komercinius sandorius (2019 m. įstatymų rinkinys, 118 punktas) ir palūkanų norma visada nustatoma Verslumo ir technologijų ministro skelbiamame pranešime. Šiuo metu pagal 2019 m. sausio 14 d. pranešimą nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. birželio 30 d. teisės aktuose numatytų palūkanų norma už su komerciniais sandoriais susijusį delsimą yra 9,5 proc. *per metus*.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Išsami informacija apie dabartines Lenkijos nacionalinio banko palūkanų normas, įskaitant orientacinę normą, pateikta Lenkijos nacionalinio banko (NBP) svetainėje šiuo adresu: <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/dzienne/stopy.htm>

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Teisingumo ministro ir Vystymosi ministro paskelbti pranešimai apie teisės aktuose numatytų palūkanų normą (susijusių su komerciniais sandoriais) prieinami Vyriausybės teisės aktų centre (*Rządowe Centrum Legislacji – RCL*): <http://www.monitorpolski.gov.pl/Wyszukiwanie/tabid/114/Title/odsetki/Default.aspx>

Paskutinis naujinimas: 17/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (Pt) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūs pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Delspinigiai - Portugalija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose numatytos palūkanos

Taip, Portugalijos teisės aktuose nustatytos teisės aktuose numatytų palūkanų normos.

Palūkanas gali nustatyti šalis arba jos nustatomos pagal įstatymą. Jeigu palūkanos nustatomos šalims susitarus, jos vadinamos sutartinėmis palūkanomis.

Jeigu palūkanos nustatomos pagal įstatymą, šiuo atveju jos vadinamos teisės aktuose numatytomis palūkanomis.

Sutartinės palūkanos ir teisės aktuose numatytos palūkanos gali būti **numatytos Civiliniame kodekse ar komercinės.**

Palūkanų tikslas

Apskritai palūkanos būna dviejų tipų: atlygintino pobūdžio palūkanos (pvz., už paskolą mokamos palūkanos) ir baudos palūkanos (pvz., palūkanos už įsipareigojimo nevykdymą).

Už įsipareigojimų nevykdymą teisės aktuose numatytos palūkanos

Jeigu skolininkas **nevykdo finansinių įsipareigojimų**, paprastai galioja taisyklė, kad **kompensacija už įsipareigojimų nevykdymą atitinka teisės aktuose numatytas palūkanas**, apskaičiuotas nuo tos dienos, nuo kurios skolininkas nevykdė įsipareigojimų. Finansinis įsipareigojimas – tai įsipareigojimas mokėti pinigus kitai šaliai.

Įsipareigojimų nevykdymo trukmė

Skolininkas laikomas nevykdančiu įsipareigojimų, jeigu teisminėmis ar neteisminėmis priemonėmis jam pranešama apie prievolę vykdyti įsipareigojimą.

Tačiau trim atvejais skolininkas laikomas nevykdančiu įsipareigojimų jam apie tai privalomai nepranešant:

jeigu įsipareigojimas galioja nustatytos trukmės laikotarpi;

jeigu įsipareigojimas atsiranda dėl neteisėto veiksmo;

jeigu skolininkas stengiasi išsisukti, kad jam nebūtų įteiktas pranešimas; šiuo atveju laikoma, kad skolininkui pranešimas buvo įteiktas tą dieną, kai jis galėjo būti įteiktas įprasta tvarka.

Jeigu kreditas nėra likvidus, įsipareigojimų nevykdymas nepripažįstamas tol, kol kreditas tampa likvidus, jeigu nelikvidumas nėra atsiradęs dėl skolininko kaltės. Jeigu skolininkas atsakingas už neteisėtą veiksmą ar riziką, jis laikomas nevykdančiu įsipareigojimų nuo tos datos, kai jam įteikiamas oficialus pranešimas, jeigu jis jau nėra nevykdantis įsipareigojimų pagal šios pastraipos pirmąją dalį.

Palūkanų mokėjimu grindžiamo kredito panaikinimas ar nutraukimas

Nuo palūkanų mokėjimu grindžiamo kredito atsiradimo, jis nebūtinai yra priklausomas nuo pagrindinio kredito. Vieną iš šių kreditų galima pervesti ar atšaukti nepriklausomai nuo kito.

Dalinių mokėjimų paskirstymas

Paskirstant mokėjimą pagal nacionalinius teisės aktus taikomos šios taisyklės:

i) jeigu, be kapitalo, skolininkas turi apmokėti išlaidas ar palūkanas arba turi mokėti kreditoriui kompensaciją, kai nevykdo įsipareigojimų, mokėjimas, kuris nėra pakankamas, kad padengtų visą sumą, bus taikomas išlaidoms, kompensacijai, palūkanoms ir kapitalui (šia išvardyta tvarka);

ii) mokėjimą kapitalui galima paskirstyti tik paskiausiai, jeigu kreditorius nesutinka kitaip.

Sudėtinės palūkanos

Tam tikrais atvejais baudos palūkanos gali priaugti dėl įprastų palūkanų (sudėtinės palūkanos).

Kad dėl palūkanų būtų priskaičiuojamos papildomos palūkanos, turi būti laikomasi vienos iš šių sąlygų:

Skolininkui teismine tvarka turi būti pranešama apie būtinybę kapitalizuoti sukauptas palūkanas arba skolininkas turi mokėti palūkanas pagal nuobaudą už kapitalizavimą.

Leidžiama kapitalizuoti tik ne trumpesnio kaip vienerių metų laikotarpio palūkanas. Šie sudėtinų palūkanų apribojimai nėra taikomi, jeigu jais pažeidžiamos specialios taisyklės ar sektoriaus tvarka (pvz., jei tai yra finansinių įstaigų pagal specialias taisykles suteiktos paskolos).

Nacionaline teismų praktika yra nustatyta, kad baudos palūkanos negali būti skaičiuojamos už baudos palūkanas. Atitinkamai teisės aktuose numatytos palūkanos, mokėtinos todėl, kad nebuvo vykdomi finansiniai įsipareigojimai, iš esmės negali būti pagrindas, kuriuo remiantis būtų priskaičiuojamos palūkanos. Tai nepažeidžia jokio šio aiškinimo varianto pagal teismų praktiką ir įstatymu numatytos galimybės taikyti privalomas finansines nuobaudas, jeigu pinigų sumos mokėjimas privalomas teismo nutartimi.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose numatytų palūkanų normos skiriasi atsižvelgiant į tai, ar jos siejamos su Civiliniame kodekse numatytomis palūkanomis ar su komercinėmis palūkanomis.

Civiliniame kodekse numatytos palūkanos

Civiliniame kodekse numatytos palūkanos nustatomos bendrai įgyvendinamu Teisingumo ministro ir Finansų ministro potvarkiu (*Portaria*) pagal Portugalijos Civilinio kodekso (*Código Civil*) 449 straipsnio 1 dalį. Rašymo laiku Civiliniame kodekse numatytų palūkanų normos buvo nustatytos 2003 m. balandžio 8 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkiu Nr. 291/03, kuris vis dar galioja.

Teisės aktuose numatytos komercinės palūkanos

Teisės aktuose numatytas komercines palūkanas už kreditą paprastai moka komercinės bendrovės, pavienės įmonės ar juridiniai asmenys ir visų pirma už 2013 m. gegužės 10 d. Įstatyme dekretu Nr. 62/2013, žr. toliau, nurodytų tipų kreditą.

Teisės aktuose numatytos komercinės palūkanos nustatomos bendrai įgyvendinamu Teisingumo ministro ir Finansų ministro potvarkiu pagal Portugalijos Prekybos kodekso (*Código Comercial*) 102 straipsnio 3–5 dalis. Rašymo laiku komercinių palūkanų norma buvo reglamentuojama 2013 m. rugpjūčio 26 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkiu Nr. 277/13, pagal kurį komercinių palūkanų normos nustatomos du kartus per metus.

2013 m. rugpjūčio 26 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkyje Nr. 277/13 nurodytų visų komercinių palūkanų normų suma nustatoma lždo ir finansų generalinio direktorato (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*) pranešime, kuris skelbiamas Oficialiajame leidinyje, 2-oji serija, kiekvienais metais iki sausio 15 d. ir liepos 15 d.

2013 m. rugpjūčio 26 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkyje Nr. 277/13 numatyti du komercinių palūkanų baudos dydžiai, kurie skiriasi atsižvelgiant į atitinkamus sandorius:

Pirmoji yra palūkanų norma, taikoma uždelstam mokėjimui, susijusiam su komerciniais sandoriais, kuriuos tarpusavyje yra sudariusios bendrovės arba bendrovės su viešaisiais subjektais, numatytais 2013 m. gegužės 10 d. įstatyme dekretu Nr. 62/2013.

Antroji yra papildoma baudos palūkanų norma, taikoma kitoms operacijoms ir susijusi su kreditu, kurį turi grąžinti Portugalijos Prekybos kodekso 102 straipsnio 3 dalyje numatytos komercinės bendrovės, pavienės įmonės ar juridiniai asmenys.

Teisės aktuose numatytos palūkanų normos, nepaisant, ar tai yra Civiliniame kodekse numatytos palūkanos ar komercinės palūkanos, bėgant laikui kinta. Todėl apskaičiuojant palūkanas turėtų būti atsižvelgiama į skirtingas normas, taikomas kiekvienam įsipareigojimui nevykdymo laikotarpiui.

Dėl praktinių sumetimų čia paminėjome tik pastarųjų metų teisės aktuose numatytų palūkanų normas. Šios informacijos suvestinės turinys skiriamas tik susipažinti ir kiekvienu konkrečiu atveju negali atstoti rėmimosi galiojančiais nacionaliniais teisės aktais.

Prie mokėtinų teisės aktuose numatytų palūkanų pridedamas 5 proc. privalomasis papildomas palūkanų apmokestinimas, jeigu pinigų sumos mokėjimas turi būti atliekamas pagal teismo nutartį. Šiuo atveju 5 proc. metinės palūkanos bus mokamos savaime – tam nereikia jokio kito teismo sprendimo – pradedant skaičiuoti nuo nuosprendžio įsigaliojimo dienos. Ši privalomoji finansinė nuobauda pridedama prie baudos palūkanų, jeigu taikoma, arba prie mokėtinos kompensacijos pagal Portugalijos Civilinio kodekso 829 a straipsnio 4 dalį.

Teisės aktuose numatytos palūkanos nuo 1980 m. rugpjūčio 5 d. iki dabar:

Nuo 1980 m. rugpjūčio 5 d. iki 1983 m. gegužės 22 d. [(1 021 diena) – 1980 m. birželio 24 d. įstatymas dekretas Nr. 200-/C/80 ir 1980 m. liepos 31 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 447/80]	15 proc.
Nuo 1983 m. gegužės 23 d. iki 1987 m. balandžio 28 d. [(1 437 dienos) – 1983 m. gegužės 18 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 581/83]	23 proc.
Nuo 1987 m. balandžio 29 d. iki 1995 m. rugsėjo 29 d. [(3 076 dienos) – 1987 m. balandžio 24 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 339/87]	15 proc.
Nuo 1995 m. rugsėjo 30 d. iki 1999 m. balandžio 16 d. [(1 295 dienos) – 1995 m. rugsėjo 25 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 1171/95]	10 proc.
Nuo 1999 m. balandžio 17 d. iki 2003 m. balandžio 30 d. [(1 475 dienos) – 1999 m. balandžio 12 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 263/99]	7 proc.
Nuo 2003 m. gegužės 1 d. [2003 m. balandžio 8 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 291 /03]	4 proc.

Teisės aktuose numatytos komercinės palūkanos nuo 1995 m. rugsėjo 28 d. iki dabar:

Nuo 1995 m. rugsėjo 28 d. iki 1999 m. balandžio 16 d. [1995 m. rugsėjo 23 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 1167/95]	15 proc.
Nuo 1999 m. balandžio 17 d. iki 2004 m. rugsėjo 30 d. [1999 m. balandžio 12 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 262/99]	12 proc.
Nuo 2004 m. spalio 1 d. iki 2004 m. gruodžio 31 d. [Iždo generalinio direktorato (<i>Direcção-Geral do Tesouro</i> arba DGT) 2004 m. spalio 30 d. pranešimas Nr. 10097/04]	9,01 proc.
Pirmasis 2005 m. pusmetis [Liepos 19 d. ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 597/2005 ir 2005 m. sausio 14 d. DGT pranešimas 310/2005]	9,09 proc.
Antrasis 2005 m. pusmetis [2005 m. liepos 25 d. DGT pranešimas Nr. 6923/2005]	9,05 proc.
Pirmasis 2006 m. pusmetis [2006 m. sausio 11 d. DGT pranešimas Nr. 240/2006]	9,25 proc.
Antrasis 2006 m. pusmetis [2006 m. liepos 10 d. DGT pranešimas Nr. 7706/2006]	9,83 proc.
Pirmasis 2007 m. pusmetis [2007 m. sausio 5 d. DGT pranešimas Nr. 191/2007]	10,58 proc.
Antrasis 2007 m. pusmetis [Iždo ir finansų generalinio direktorato (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i> arba DGTF) 2007 m. liepos 30 d. pranešimas Nr. 13665/2007]	11,07 proc.
Pirmasis 2008 m. pusmetis [2008 m. sausio 29 d. DGTF pranešimas Nr. 2152/2008]	11,20 proc.
Antrasis 2008 m. pusmetis [2008 m. liepos 14 d. DGTF pranešimas Nr. 19995/2008]	11,07 proc.
Pirmasis 2009 m. pusmetis [2009 m. sausio 14 d. DGTF pranešimas Nr. 1261/2009]	9,50 proc.
Antrasis 2009 m. pusmetis [2009 m. liepos 10 d. DGTF pranešimas Nr. 12184/2009]	8 proc.
Pirmasis 2010 m. pusmetis [2010 m. sausio 4 d. DGTF pranešimas Nr. 597/2010]	8 proc.
Antrasis 2010 m. pusmetis [2010 m. liepos 12 d. DGTF pranešimas Nr. 13746/2010]	8 proc.
Pirmasis 2011 m. pusmetis [2011 m. sausio 21 d. DGTF pranešimas Nr. 2284/2011]	8 proc.
Antrasis 2011 m. pusmetis [2011 m. liepos 14 d. DGTF pranešimas Nr. 14190/2011]	8,25 proc.
Pirmasis 2012 m. pusmetis [2012 m. sausio 17 d. DGTF pranešimas Nr. 692/2012]	8 proc.
Antrasis 2012 m. pusmetis [2012 m. liepos 24 d. DGTF pranešimas Nr. 9944/2012]	8 proc.
Pirmasis 2013 m. pusmetis [2013 m. liepos 11 d. DGTF pranešimas Nr. 584/2013]	7,75 proc.
Antrasis 2013 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas (<i>Decreto-lei</i>) Nr. 62/2013 [2013 m. rugsėjo 17 d. DGTF pranešimas Nr. 11617/2013]	8,50 proc.
Kitos operacijos [2013 m. rugpjūčio 23 d. DGTF pranešimas Nr. 10478/2013]	7,50 proc.
Pirmasis 2014 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,25 proc.
Kitos operacijos [2014 m. sausio 24 d. DGTF pranešimas Nr. 1019/2014]	7,25 proc.
	8,15 proc.

Antrasis 2014 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	
Kitos operacijos [2014 m. liepos 16 d. DGTF pranešimas Nr. 8266/2014]	7,15 proc.
Pirmasis 2015 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,05 proc.
Kitos operacijos [2015 m. sausio 19 d. DGTF pranešimas Nr. 563/2015]	7,05 proc.
Antrasis 2015 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,05 proc.
Kitos operacijos[2015 m. liepos 14 d. DGTF pranešimas Nr. 7758/2015]	7,05 proc.
Pirmasis 2016 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,05 proc.
Kitos operacijos [2016 m. sausio 6 d. DGTF pranešimas Nr. 890/2016]	7,05 proc.
Antrasis 2016 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos[2016 m. birželio 30 d. DGTF pranešimas Nr. 86741/2016]	7,00 proc.
Pirmasis 2017 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos[2017 m. sausio 3 d. DGTF pranešimas Nr. 2583/2017]	7,00 proc.
Antrasis 2017 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [2017 m. birželio 29 d. DGTF pranešimas Nr. 8544/2017]	7,00 proc.
Pirmasis 2018 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [2018 m. sausio 3 d. DGTF pranešimas Nr. 1989/2018]	7,00 proc.
Antrasis 2018 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [2018 m. birželio 28 d. DGTF pranešimas Nr. 9939/2018]	7,00 proc.
Pirmasis 2019 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [2019 m. sausio 2 d. DGTF pranešimas Nr. /2019]	7,00 proc.
Antrasis 2019 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [DGTF pranešimas Nr. 11571/2019]	7,00 proc.
Pirmasis 2020 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [DGTF pranešimas Nr. 1568/2020]	7,00 proc.
Antrasis 2020 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [DGTF pranešimas Nr. 1568/2020]	7,00 proc.
Pirmasis 2021 m. pusmetis Operacijos, kurioms taikomas įstatymas dekretas Nr. 62/2013	8,00 proc.
Kitos operacijos [DGTF pranešimas Nr. 1568/2021]	7,00 proc.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Papildoma informacija apie teisės aktuose numatytų palūkanų normos apskaičiavimą pateikta Teisingumo ministerijos Išdo ir finansų generalinio direktorato svetainėje.

<http://www.dgft.pt/aviso-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Atsakyme į 3 klausimą nurodyta interneto prieiga prie svetainės yra nemokama.

Susiję teisės aktai

Civilinis kodeksas https://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=775&tabela=leis

Prekybos kodeksas https://www.igf.gov.pt/leggedocs/CODIGO_COMERCIAL_LIVRO_1.htm

Ministerijų įgyvendinimo potvarkis Nr. 291/2003 <https://dre.pt/pesquisa/-/search/223663/details/maximized>

Ispėjimas

Šioje informacijos suvestinėje pateikta bendrojo pobūdžio ir neišsami informacija. Ji nėra privaloma kontaktiniam asmeniui, Europos teisminiam tinklui civilinėse ir komercinėse bylose, teismams arba bet kokiems kitiems asmenims. Ji neskirta atstoti rėmimąsi galiojančiais teisės aktais.

Paskutinis naujinimas: 20/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Rumunija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Vyriausybės nutarimu Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokestinių priemonių banko sektoriuje reglamentuojama:

– teisės aktuose nustatytos kompensacinės palūkanos (palūkanos, skaičiuojamos skolininkui nuo sumos, kurią jis privalo sumokėti iki nustatyto termino, apskaičiuojamos už laikotarpį iki skolos sumokėjimo dienos) ir

– teisės aktuose nustatyti delspinigiai (palūkanos, kurias skolininkas turi mokėti nuo sumos, už tai, kad laiku neįvykdė prievolės).

Pagal Vyriausybės nutarimo Nr. 13/2011 2 straipsnį, jeigu pagal teisės aktų ar sutarties nuostatas mokėjimo prievolei taikomos kompensacinės palūkanos ir (arba) delspinigiai, atsižvelgiant į konkretų atvejį, ir jeigu nėra aiškios šalių suderintos nuostatos dėl tokių palūkanų ar delspinigių dydžio, mokamos teisės aktuose nustatyto dydžio palūkanos ar delspinigiai.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose ar sutartyje nustatytos kompensacinės palūkanos ir delspinigiai reglamentuojami Vyriausybės nutarimo Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokestinių priemonių banko sektoriuje 3–5 straipsniais.

3 straipsnis. 1. Teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų norma yra referencinė Rumunijos nacionalinio banko (*Banca Națională a României*) palūkanų norma, t. y. Rumunijos nacionalinio banko direktorių valdybos sprendimu nustatyta pinigų politikos palūkanų norma.

2. Teisės aktuose nustatytų delspinigių norma nustatoma prie referencinės palūkanų normos pridėdant 4 procentinius punktus.

21. Įmonių tarpusavio sandoriams, taip pat įmonių ir perkančiųjų organizacijų tarpusavio sandoriams taikoma teisės aktuose nustatytų delspinigių norma nustatoma prie referencinės palūkanų normos pridėjus 8 procentinius punktus.

3. Teisiniams santykiams, atsirandantiems ne iš pelno siekiančios įmonės veiklos, kaip tai suprantama pagal Įstatymo Nr. 287/2009 dėl Civilinio kodekso (nauja redakcija) 3 straipsnio 3 dalį, teisės aktuose nustatytų palūkanų norma nustatoma pagal 1 ir 2 dalis, sumažinant ją 20 proc.

4. Rumunijos nacionalinio banko referencinę palūkanų normą Rumunijos nacionalinis bankas skelbia Rumunijos oficialiojo leidinio I dalyje, jeigu pinigų politikos palūkanų norma pasikeičia.

4 straipsnis. Jeigu teisiniams santykiams būdingas tarptautinis elementas ir taikytina Rumunijos teisė, o mokėjimas turi būti atliktas užsienio valiuta, teisės aktuose nustatytos palūkanos yra 6 proc. per metus.

5 straipsnis. 1. Teisiniams santykiams, atsirandantiems ne iš pelno siekiančios įmonės veiklos, kaip tai suprantama pagal Įstatymo Nr. 287/2009 dėl Civilinio kodekso (nauja redakcija) 3 straipsnio 3 dalį, palūkanų norma negali viršyti teisės aktuose nustatytos palūkanų normos daugiau nei 50 proc. per metus.

2. Visos nuostatos, kuriomis pažėdžiamos 1 dalies nuostatos, yra niekinės ir negalioja. Tokiu atveju kreditorius netenka teisės reikalauti įstatymo nustatytų palūkanų.

3. Sutartinių palūkanų normos galiojimas nustatomas atsižvelgiant į jų nustatymo dieną galiojančias teisės aktuose nustatytas palūkanas.

3 Ar prirėikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Vyriausybės nutarimo Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokestinių priemonių banko sektoriuje 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų norma yra referencinė Rumunijos nacionalinio banko (*Banca Națională a României*) palūkanų norma, t. y. Rumunijos nacionalinio banko direktorių valdybos sprendimu nustatyta pinigų politikos palūkanų norma. Ji skelbiama Rumunijos nacionalinio banko interneto svetainėje <https://www.bnr.ro/Monetary-Policy-3318.aspx>. Dėl teisės aktuose nustatytų palūkanų normos apskaičiavimo būdo įvairiais atvejais žr. pirmiau pateiktą atsakymą.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Taip, Rumunijoje – Vyriausybės nutarimas Nr. 13/2011 dėl teisės aktuose nustatytų kompensacinių palūkanų ir delspinigių, taikomų mokėjimo prievolėms, ir tam tikrų finansinių bei mokestinių priemonių banko sektoriuje. Žr. Rumunijos nacionalinio banko interneto svetainę adresu <http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

Taip, dėl Rumunijos nacionalinio banko (BNR) referencinės palūkanų normos – anglų kalba. Žr. Rumunijos nacionalinio banko interneto svetainę adresu <https://www.bnr.ro/Monetary-Policy-3318.aspx>

Paskutinis naujinimas: 08/08/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Slovėnija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Palūkanų sąvoka apibrėžta Prievolių kodekso (*Obligacijski zakonik*, toliau – OZ) 374 straipsnyje, kuriame numatyta, kad, be pagrindinės skolos, skolininkas taip pat moka palūkanas, jeigu tai numatyta teisės aktuose arba jeigu dėl to susitarė kreditorius ir skolininkas (*Uradni list RS*) (Slovėnijos Respublikos oficialusis leidinys, UL RS Nr. [97/07](#), oficialus konsoliduotas tekstas, ir [64/16](#), Konstitucinio Teismo sprendimas).

Jeigu skolininkas vėluoja įvykdyti piniginę prievolę, tada jis pagal OZ 378 straipsnio 1 dalį taip pat turi sumokėti ne tik pagrindinę skolą, bet ir palūkanas. Sutartinės palūkanos reglamentuojamos OZ 382 straipsniu, kuriame numatyta, jog sutarties šalys gali susitarti, kad skolininkas mokės ne tik pagrindinę skolą, bet ir palūkanas už laikotarpį nuo piniginės prievolės atsiradimo iki jos sumokėjimo dienos.

Slovėnijoje sudėtinės palūkanos draudžiamos, t. y. už mokėtinas, bet dar nesumokėtas palūkanas palūkanos neskaičiuojamos, nebent teisės aktuose nustatyta kitaip. Todėl sutarties nuostata, kurioje nustatyta, kad nuo nesumokėtų ir mokėtinų palūkanų skaičiuojamos palūkanos, yra niekinė ir negalioja.

Tačiau sutartyje gali būti nustatyta, kad jeigu skolininkas laiku nesumoka palūkanų, jų norma gali padidėti.

Vis dėlto Vartotojų apsaugos įstatymo (*Zakon o varstvu potrošnikov*) (UL RS Nr. 98/04 – oficiali suvestinė redakcija, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 ir 19/15) 27a straipsnyje numatyta, kad, nepaisant bendrųjų nuostatų dėl prievolių, jeigu vartotojas vėluoja sumokėti, susitariančiosios šalys negali susitarti taikyti didesnes palūkanų normas nei nustatytos OZ.

Pagal OZ, jeigu sutartų delspinigių arba sutartinių palūkanų dydis viršija teisės aktuose nustatytą delspinigių dydį daugiau kaip 50 proc., toks susitarimas laikomas lupikiška sutartimi, nebent kreditorius gali įrodyti, kad nepasinaudojo skolininko nelaime ar sunkia turtime padėtimi, nepakankama patirtimi, neatsargumu ar priklausomybe, ar kad nauda, kurią kreditorius gavo sau ar kuriam nors kitam asmeniui, nėra akivaizdžiai neproporcinga tam, ką jis suteikė ar įsipareigojo suteikti. Ši prielaida netaikoma komercinėms sutartims, t. y. sutartims tarp ekonominę veiklą vykdančių įmonių (bendrovių ir kitų juridinių subjektų, vykdančių ekonominę veiklą, ar individualių įmonių).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

OZ 378 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad delspinigių norma yra 8 proc. per metus, nebent teisės aktuose nustatyta kitaip. Pagal OZ 379 straipsnį kreditorius ir skolininkas gali susitarti dėl didesnės arba mažesnės delspinigių normos nei nurodyta teisės aktuose (sutartiniai delspinigiai). Kaip jau minėta, susitarti dėl didesnių delspinigių neleidžiama, jeigu sumokėti vėluoja vartotojas, kuris yra sutarties šalis.

Delspinigių norma reglamentuojama specialiuoju įstatymu – įstatymu dėl delspinigių normos (*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*) (UL RS Nr. 11/07 – oficiali suvestinė redakcija, toliau – ZPOMZO-1). Šio įstatymo 2 straipsnyje numatyta, kad, atsižvelgiant į 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose (OL L 200, 2000 8 8, p. 35) 3 straipsnio 1 dalies d punktą, teisės aktuose nustatyta delspinigių norma yra pagrindinė palūkanų norma, prie kurios pridedami 8 procentiniai punktai. Teisės aktuose nustatyta delspinigių norma taikomas 6 mėn. laikotarpį, kuris prasideda nuo sausio 1 d. arba liepos 1 d. Pagrindinė palūkanų norma yra Europos Centrinio Banko palūkanų norma, taikoma pagrindinėms refinansavimo operacijoms, kurias jis atliko iki atitinkamo 6 mėnesių laikotarpio pirmosios kalendorinės dienos. Už finansus atsakingas ministras skelbia teisės aktuose nustatytą delspinigių normą ir jos pakeitimus Slovėnijos Respublikos oficialiajame leidinyje. Nuo 2017 m. sausio 1 d. taikoma teisės aktuose nustatyta delspinigių norma, kuri galioja 6 mėn. laikotarpį, yra 8 proc.

Sutartinių palūkanų norma nustatyta OZ 382 straipsnyje. Jeigu susitarta dėl sutartinių palūkanų, tačiau nesusitarta dėl faktinės palūkanų normos ir mokėjimo termino dienos, metinė palūkanų norma yra 6 proc. ir šios palūkanos mokamos kartu su pagrindine skola. Sutartinės palūkanos nebeskaičiuojamos, jeigu mokėtinų, bet dar nesumokėtų palūkanų suma viršija pagrindinę skolą.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Informacija apie bazines palūkanų normas ir delspinigius taip pat pateikiama [Slovėnijos banko interneto svetainėje](#).

Preliminariai paskaičiuoti palūkanas galima [Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo interneto svetainėje](#).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

[Slovakijos Respublikos prievolių kodeksas](#)

[Įstatymas dėl delspinigių normos](#)

[Vartotojų apsaugos įstatymas](#)

Paskutinis naujinimas: 04/03/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingas valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Slovakija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Delspinigiai – tai **sankcija už nesumokėtą skolą**. Delspinigiai mokami **kartu su skola**, o jų dydis nustatomas kaip procentinė nesumokėtos sumos dalis. Įstatyme nustatyta, kad dėl nesumokėtos skolos pasikeičia kreditoriaus teisių ir skolininko pareigų turinys, nes skolos nesumokėjus, be esamos pareigos sumokėti skolą, sukuriama naujos teisės ir pareigos, nesvarbu, ar ji nesumokėta dėl skolininko kaltės ar ne.

Slovakijos teisėje Civilinio kodekso įstatymo Nr. 40/1964 (slovak. *Občianský zákonník*) 517 straipsnio 2 dalyje nustatyti delspinigiai skiriasi nuo Prekybos kodekso (slovak. *Obchodný zákonník*) 369 straipsnyje nustatytų delspinigių. Civilinėje teisėje delspinigių norma negali būti sutartinių santykių dalykas, t. y. sutarties šalys negali susitarti dėl didesnės delspinigių normos nei nustatyta įstatyme, kitaip yra **komercinėje teisėje, kurioje pirmenybė teikiama įmonių susitarimui dėl delspinigių normos**; jeigu dėl delspinigių normos nesusitarta, kreditorius turi teisę į įstatyme nustatytos normos dydžio delspinigius.

Todėl įstatyme nustatyti delspinigiai yra tiesioginės palūkanos už nesumokėtą skolą, kurių dydis apibrėžiamas įstatyme, priklausomai nuo to, ar nagrinėjama byla taikoma civilinė ar komercinė teisė. Pagal civilinę teisę delspinigiai negali būti didesni nei įstatyme nustatyta norma (t. y. gali būti susitariama dėl mažesnės normos), o jeigu nėra jokio susitarimo, delspinigiai, jei to reikalauja kreditorius, automatiškai nustatomi atsižvelgiant į įstatyme nustatytą jų normą. Pagal komercinę teisę delspinigiai gali būti didesni arba mažesni, palyginti su įstatyme nustatyta delspinigių norma, o įstatyme nustatyti delspinigiai taikomi tik jeigu nėra jokio susitarimo.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Civilinio kodekso 517 straipsnio 2 dalyje įstatymu nustatyta delspinigių norma yra apibrėžta Reglamentu Nr. 87/1995 (*nariadenie č. 87/1995 Z.z.*), kur ji yra penkiais procentiniais punktais didesnė nei Europos Centrinio Banko nustatyta bazinė norma, galiojanti pirmąją skolos nesumokėjimo dieną. Todėl prie ECB bazinės normos pridedami penki procentiniai punktai (t. y. pagrindinių refinansavimo operacijų norma). Atskirais laikotarpiais taikomos ECB normos pateikiamos [Slovakijos nacionalinio banko](#) interneto svetainėje. Delspinigių norma, galiojanti pirmąją skolos nesumokėjimo dieną, **taikoma skolos nesumokėjimo laikotarpiu**, o bet kokie vėlesni ECB bazinės normos pakeitimai neturi jokio poveikio delspinigių normai.

Pagal komercinę teisę įstatyme nustatyti delspinigiai reglamentuojami Prekybos kodekso 369 straipsnyje, kuriame nustatyta, kad skolos nesumokėjimo atveju kreditorius, įvykdęs įstatyme ir sutartyje nustatytas prievoles, turi teisę be jokio specialaus pranešimo reikalauti, kad būtų taikoma delspinigių norma, dėl kurios susitarta sutartyje. Kaip nurodyta pirmiau, komerciniuose santykiuose delspinigių normą galima pakeisti sutartimi. Tačiau net jeigu dėl delspinigių normos susitarta sutartimi, delspinigių norma turi atitikti sąžiningos prekybos principus. Jei taip nėra, teisė pagal tokį susitarimą negali būti apsaugota, o tai reiškia, kad **net jeigu delspinigių norma buvo nustatyta sutartimi, teismas negali priteisti delspinigių, kuriems taikoma šiuos principus pažeisianti norma. Kita išimtis yra susijusi su skolomis**, atsiradusiomis nesilaikant vartojimo sutarties, pagal kurią skolininku tampa vartotojas; šiuo atveju sutarta delspinigių norma negali būti didesnė nei pagal civilinę teisę apibrėžtas dydis.

Be to, pagal tą patį straipsnį, jei dėl delspinigių normos nesusitarta, skolininkas privalo sumokėti Reglamentu Nr. 21/2013 Slovakijos vyriausybės nustatytos normos delspinigius (slovak. *nariadenie č. 21/2013 Z.z.*). Teisės aktais leidžiama nustatyti fiksuotą ir kintamą delspinigių normas. Fiksuota norma atitinka ECB bazinę normą, kuri galioja pirmąją skolos nesumokėjimo dieną, prie kurios pridedami devyni procentiniai punktai; ši norma galioja skolos nesumokėjimo laikotarpiu. Bet kokie ECB bazinės normos pakeitimai neturės jokio poveikio delspinigių normai (būtent todėl ši delspinigių norma vadinama fiksuota). Tačiau užuot reikalavęs taikyti fiksuotą dienpinigių normą, kreditorius gali reikalauti, kad skolininkui būtų taikoma kintama norma, taigi jis gali reikalauti, kad

skolininkas sumokėtų pagal ECB nustatytą bazinę normą, taikomą atitinkamo kalendorinių metų pusmečio pirmąją dieną, prie kurios būtų pridėti aštuoni procentiniai punktai. Jei kreditorius pasirenka kintamos normos delspinigius, šis delspinigių apskaičiavimo metodas (ne norma, kuri nustatoma nesumokėjus skolos, bet normos apskaičiavimo metodas) taikomas visą skolos nesumokėjimo laikotarpį. Todėl kintamos normos delspinigiai reiškia, kad delspinigių norma gali keistis priklausomai nuo ECB bazinės normos, galiojančios pirmąją atitinkamo kalendorinio pusmečio dieną, t. y. sausio 1 d. ir liepos 1 d., pasikeitimų. Atskirais laikotarpiais taikomos ECB normos pateikiamos [Slovakijos nacionalinio banko](#) interneto svetainėje.

3 Ar prirėkūs yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Delspinigių apskaičiavimo metodas aiškiai ir išsamiai aprašomas teisės aktuose. Dabartinę delspinigių normą Slovakijos Respublikos teisingumo ministerija (slovak. *Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) skelbia [savo interneto svetainėje](#). Su šia neoficialiai skelbiama informacija taip pat galima susipažinti svetainėje <https://www.najpravo.sk/>, kuria dažnai naudojasi Slovakijos kreditoriai ir skolininkai bei jų advokatai. Šioje svetainėje naudojantis specialiai sukurtu skaičiuokle taip pat galima lengvai apskaičiuoti delspinigių normą.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Be minėtų nuorodų, susijusių teisės aktų (Civilinio ir Prekybos kodeksų) ir reglamentų (reglamentų Nr. 87/1995 ir Nr. 21/2013) galiojančias redakcijas galima rasti adresu <https://www.slov-lex.sk/domov>.

Paskutinis naujinimas: 22/04/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktingos įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Suomija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

„Teisės aktuose nustatytos palūkanos“ pagal Suomijos teisės aktus reiškia palūkanų normą, taikomą nesumokėjus skolai iki jos mokėjimo termino dienos, ir delspinigius už pavėluotus mokėjimus. Nuostatos dėl teisės aktuose nustatytų palūkanų ir delspinigių įtvirtintos Palūkanų įstatyme (suom. *Korkolaki*, 633/1982). Prievolė mokėti palūkanas arba delspinigius už pavėluotą mokėjimą nustatyta pagal Palūkanų įstatymą, nebent iš skolininko įsipareigojimo arba verslo praktikos darytina kitokia išvada arba jeigu teisės aktuose nustatyta kitaip (Palūkanų įstatymo 2 straipsnio 1 dalis).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Skoloms taikomos palūkanos. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki skolos mokėjimo termino dienos (Palūkanų įstatymo 3 straipsnio 1 dalis). Tačiau galima susitarti, kad palūkanos būtų mokamos. Jeigu dėl prievolės mokėti palūkanas susitarta nenustatčius palūkanų normos, skolininkas turi mokėti metines palūkanas pagal Palūkanų įstatymo 12 straipsnyje nustatytą referencinę normą (Palūkanų įstatymo 3 straipsnio 2 dalis).

Vartotojų apsaugos įstatyme (suom. *Kuluttajansuojalaki*, 38/1978) įtvirtintos nuostatos dėl vartotojams (skolininkams) taikomų teisės aktuose nustatytų palūkanų, visų pirma susijusių su vartojimo kreditų finansinėmis skolomis.

Pagal 2019 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojusį įstatymo pakeitimą negali būti nustatyta didesnė kaip 20 proc. vartotojo (skolininko) paimto kredito palūkanų norma (Vartotojų apsaugos įstatymo 7 skyriaus 17a straipsnis). Ši nuostata taikoma 2019 m. rugsėjo 1 d. arba vėliau sudarytoms kredito sutartims (yra tam tikrų išimčių). Iki 2019 m. rugsėjo mėn. įsigaliojant šiai nuostatai buvo taikoma palūkanų viršutinė riba, siejama su bendros kredito kainos metine norma (pagal Palūkanų įstatymo 12 straipsnį – referencinė norma, padidinta 50 procentinių punktų), tačiau ji nebuvo taikoma, be kita ko, 2 000 EUR ir didesnėms paskoloms.

Dėl su koronavirusu susijusios padėties taip pat iš dalies pakeistas Vartotojų apsaugos įstatymas nustatant, kad tam tikrų formų vartojimo kreditų atveju laikinai taikoma didžiausia 10 proc. palūkanų norma (Vartotojų apsaugos įstatymo 7 skyriaus 17c straipsnis). Šios nuostatos galiojimo laikotarpis – nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. rugsėjo 30 d.

Pirmiau nurodytos palūkanų normos gali būti taikomos kartu, atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip kredito pobūdis (fiksuota suma arba atnaujinamasis kreditas) ir kredito suteikimo diena ar atnaujinamojo kredito išmokėjimo diena.

Delspinigiai už pavėluotus mokėjimus. Jeigu sutartims taikomas įstatymas dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų (suom. *Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*, 30/2013), teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra 8 procentiniais punktais didesni už tuo metu galiojančią referencinę normą (Palūkanų įstatymo 4 a straipsnio 1 dalis), t. y. šiuo metu ši norma yra 8,0 proc. (padėtis 2020 m. rudenį). Kitiems susitarimams teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra 7 procentiniais punktais didesni už tuo metu galiojančią referencinę normą (Palūkanų įstatymo 4 straipsnis), t. y. šiuo metu taikoma 7,0 proc. norma (padėtis 2020 m. rudenį).

Vartotojų skoloms Palūkanų įstatymo nuostatos dėl delspinigių yra privalomos, todėl neleidžiama susitarti dėl didesnio delspinigių dydžio (Palūkanų įstatymo 2 straipsnio 2 dalis). Vis dėlto reikia pažymėti, kad jeigu delspinigiai už pavėluotą mokėjimą yra mažesni nei skolai taikomos palūkanos laikotarpiu iki mokėjimo termino dienos, delspinigiai už pavėluotą mokėjimą yra mokėtini tuo pačiu pagrindu kaip ir iki mokėjimo termino dienos. Tačiau, kai skolininko įsipareigojimai siejami su vartojimo kredito sutartimi, delspinigiai mokami tuo pačiu pagrindu kaip ir iki mokėjimo termino dienos ne ilgiau kaip 180 dienų nuo dienos, kai skola tapo mokėtina. Jeigu teismo sprendimas dėl skolos priimamas nepasibaigus šiam laikotarpiui, delspinigiai turi būti mokami tuo pačiu pagrindu kaip ir iki numatytos sprendimo priėmimo dienos (Palūkanų įstatymo 4 straipsnio 2 dalis).

Kalbant apie skolas, kurios nėra vartotojo skolos, dėl delspinigių dydžio galima susitarti. Tačiau sutartyse, kurioms taikomas įstatymas dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų, neleidžiama susitarti, kad kreditorius neturi teisės skaičiuoti delspinigių už pavėluotus mokėjimus, o jeigu skolininkas yra perkančioji organizacija, neleidžiama susitarti dėl mažesnio delspinigių už pavėluotus mokėjimus dydžio nei nustatytasis pagal Palūkanų įstatymo 4 a straipsnio 1 dalį (įstatymo dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų (suom. *Laki kaupallisten sopimusten maksuehdoista*) 8 straipsnis). Sutarčių, kurioms taikomas įstatymas dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų, atveju delspinigiai už pavėluotą mokėjimą taip pat mokami tuo pačiu pagrindu kaip ir iki mokėjimo termino dienos, jeigu delspinigiai yra mažesni nei paskolos palūkanos, taikomos iki mokėjimo termino dienos (Palūkanų įstatymo 4 a straipsnio 2 dalis).

3 Ar prirėkūs yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Palūkanų įstatyme nurodyta referencinė norma yra Europos Centrinio Banko naujausiai pagrindinei refinansavimo operacijai, atliktai iki kiekvieno pusmečio pirmosios kalendorinės dienos, taikoma palūkanų norma, suapvalinta iki artimiausios pusės procento (Palūkanų įstatymo 12 straipsnis).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Neoficialus Palūkanų įstatymo vertimas į anglų kalbą pateikiamas adresu https://finlex.fi/en/laki/kaannokset/1982/en19820633_20130032.pdf

Įstatymo versijos suomių ir švedų kalba pateikiamos adresu <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820633>

Įstatymas dėl komercinių sutarčių mokėjimo sąlygų suomių ir švedų kalbomis pateikiamas adresu: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030>

Vartotojų apsaugos įstatymas suomių ir švedų kalbomis pateikiamas adresu: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038>

Paskutinis naujinimas: 10/05/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Švedija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Taisyklės, kuriomis reglamentuojamos palūkanos, išdėstytos Palūkanų įstatyme (*räntelagen*, 1975:635). Šios taisyklės taikomos, jeigu sutartimi, sutartine prievole (pasižadėjimu) ar kitu konkrečiu dokumentu nėra nustatyta kitaip. Tačiau pagal šį įstatymą kai kurios sutarčių nuostatos pripažįstamos niekinėmis ir negaliojančiomis.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Gražinimo reikalavimai

Jeigu mokėjimą reikalaujama grąžinti, pavyzdžiui, dėl sutarties pažeidimo, taikoma referencinė palūkanų norma (2016 m. vasario mėn. ji buvo 0 proc.) pridėdant prie jos 2 procentinius punktus. Palūkanos mokamos nuo mokėjimo atlikimo dienos iki grąžinimo dienos įskaitytinai, o jeigu mokėjimas negražinamas laiku – įskaitytinai iki tos dienos, kai pagal taisyklės dėl nesumokėtų skolų atsiranda prievolė mokėti palūkanas.

Nesumokėtos skolos

Palūkanos už nesumokėtas skolas mokamos pagal referencinę normą (2016 m. vasario mėn. ji buvo 0 proc.), pridėjus prie jos 8 procentinius punktus. Taikomos toliau nurodytos bendrosios taisyklės:

- jeigu mokėjimo termino data nustatyta iš anksto, palūkanos už skolą mokamos nuo tos dienos;
- jeigu reikalavimas grindžiamas asmens pareiga grąžinti pinigus, kuriuos jis gavo iš pagrindinės skolos suteikėjo ar trečiojo asmens, palūkanos mokamos nuo sąskaitos pateikimo dienos, o jeigu ji nepateikiama – nuo tos dienos, kai sąskaita turėjo būti pateikta;
- kitoms nesumokėtoms skoloms taikoma bendra taisyklė – palūkanos mokamos 30 dieną nuo tos dienos, kai kreditorius išsiunčia sąskaitą faktūrą ar pateikia reikalavimą sumokėti nurodytą sumą, nurodydamas, kad nesumokėjus atsiranda prievolė mokėti palūkanas. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki sąskaitos faktūros ar reikalavimo gavimo.

Prekybininkams sudarant komercinius tarpusavio sandorius palūkanos turi būti mokamos neatsižvelgiant į tai, ar mokėjimo reikalavime nurodyta, kad nesumokėjus teks mokėti palūkanas. Tas pats taikoma jeigu vykdydamas komercinę veiklą prekybininkas pateikia viešosios valdžios institucijai ar kitai viešajai organizacijai reikalavimą dėl patiektų prekių ar suteiktų paslaugų.

Jeigu pateikiamas reikalavimas atlyginti žalą (*skadestånd*) ar sumokėti kitą panašią kompensaciją, kurios neįmanoma nustatyti, papildomai jos neištyrus, palūkanos mokamos nuo mokėtinos sumos ir pradedamos skaičiuoti trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai kreditorius pareikalauja mokėjimo ir nurodo tai, ko jis gali pagrįstai reikalauti. Skolininkas neprivalo mokėti palūkanų už laikotarpį iki reikalavimo ir nurodymo gavimo.

Neatsižvelgiant į visas kitas taisyklės, palūkanos už nesumokėtą skolą bet kuriuo atveju mokamos ne vėliau nei nuo pranešimo apie prašymą išduoti mokėjimo įsakymą (*betalningsföreläggande*) arba apie šaukimą į teismą (*stämning i mål*), kuriame nagrinėjama byla dėl mokėjimo reikalavimo, dienos.

Jeigu žalos atlyginimo reikalaujama dėl tyčinio teisės pažeidimo ir reikalaujama atlyginti žalą nėra metinė renta (*livränta*), palūkanos mokamos nuo žalos atsiradimo dienos.

Reikalavimai, kuriems palūkanos taikomos iki mokėjimo termino dienos

Jeigu palūkanos reikalavimui apskaičiuotos iki mokėjimo termino dienos ir skola laiku nesumokama, toliau taikoma ta palūkanų norma, kuri buvo taikoma iki mokėjimo termino dienos. Tačiau mokėtina palūkanų norma negali būti mažesnė už tą, kuri būtų buvusi taikoma nesumokėjus skolai, už kurią iki jos mokėjimo termino dienos palūkanos buvo skaičiuojamos.

Palūkanų normos keitimas

Palūkanų norma gali būti keičiama, jeigu skolininkas negalėjo laiku sumokėti dėl ligos, nedarbo ar panašių aplinkybių, kurių jis negalėjo kontroliuoti ir būtų nepagrįsta reikalauti, kad už vėlavimą dėl tokių aplinkybių jis sumokėtų visą palūkanų normą.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Ne.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Čia pateikiama neoficiali Palūkanų įstatymo (*räntelagen*) versija.

Paskutinis naujinimas: 23/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Anglija ir Velsas

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktais nustatytos palūkanos – tai palūkanų norma, kurią pagal įstatymus galima taikyti reikalaujamai sumokėti negražintai sumai. Anglijos ir Velso teisės aktuose nenustatyta, kokias teisės aktais nustatytas palūkanas taikyti tam tikrose bylose.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktais nustatytų palūkanų dydis arba norma	Teisės aktais nustatytų palūkanų taikymo kriterijai (jei reikia, pavyzdžiui, vėlavimas, vartojimo sutartys ir t. t.)	Teisinis pagrindas
8 %	Jeigu nėra kitos teisės aktais arba sutartimi nustatytos palūkanų normos, kreditorius gali reikalauti sumokėti 8 % dydžio metinę palūkanų sumą.	1838 m. Teismų sprendimų įstatymo 17 straipsnis 1981 m. Aukštesniojo (buvusio Aukščiausiojo) teismo įstatymo 35A straipsnyje (toliau – 35A straipsnis) nurodyta: <...> <i>paprastosios palūkanos taikant tokią normą, kokia, teismo nuomone, yra tinkama arba kokia yra nustatyta teismo taisyklėse, visai skolai arba bet kuriai jos daliai nuo pagrindo ieškiniui atsiradimo dienos iki sumokėjimo dienos <...></i> .

1984 m. Grafysčių teismų įstatymo 69 straipsnis (toliau – 69 straipsnis):

<...> teismo procese (nepriklausomai nuo to, kada jis pradėtas), kuris vyksta grafystės teisme dėl skolos gražinimo arba žalos kompensavimo, paprastosios palūkanos gali būti skaičiuojamos nuo bet kurios sumos, dėl kurios priimamas teismo sprendimas, taikant tokią normą, kokia, teismo nuomone, yra tinkama arba tokia, kokia yra nustatyta, visai skolai ar žalai, dėl kurios priimamas teismo sprendimas arba kuri sumokama iki teismo sprendimo, arba jos daliai, už visą laikotarpį nuo pagrindo ieškiniui atsiradimo dienos ar bet kurią jo dalį <...>.

1934 m. Teisės reformos (Įvairių nuostatų) įstatymo 3 straipsnis, skirtas registro teismams (išskyrus Aukštąjį teismą, ir grafysčių teismus), pavyzdžiui, Apeliaciniam teismui (Civilinių bylų skyriui), kai sprendimą priima šis teismas. *Bet kuriame teismo procese, kuris vyksta bet kuriame teisme, dėl bet kurios skolos gražinimo arba žalos atlyginimo teismas gali, jei mano, kad tai teisinga, nurodyti, kad į sumą, dėl kurios priimtas teismo sprendimas, būtų įskaičiuotos palūkanos taikant, jo nuomone, tinkamą palūkanų normą visai skolai ar žalai arba jos daliai, už visą laikotarpį arba jo dalį, nuo pagrindo ieškiniui atsiradimo dienos iki teismo sprendimo priėmimo dienos <...>.*

1882 m. Įsakomųjų vekselių įstatymo 57 straipsnio 1 dalies b punktas dėl neapmokėtų pateiktų vekselių, jeigu vekselis yra apmokėtinas jį pateikus arba sukakus terminui.

1970 m. Mokesčių administravimo įstatymo 86–92 straipsniai dėl pradelstų mokesčių

1994 m. nutarties dėl advokatų atlyginimo (neginčijama veikla) 14 straipsnis dėl neapmokėtų advokatų sąskaitų už neginčijamą veiklą, įskaitant sumokėtas išmokas ir PVM, tačiau palūkanų norma negali viršyti priteistos sumos palūkanų normos, t. y. 8 % per metus.

1996 m. Arbitražo įstatymo 49 straipsnyje teismui suteikiamas įgaliojimas priteisti paprastąsias arba sudėtingas palūkanas „nuo tos dienos ir taikant tokią normą, kurios, teismo nuomone, atitinka bylos pobūdį“.

1998 m. Komercinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymas (1998 m. įstatymas).

Civilinio proceso taisyklių 16.4 straipsnio 1 dalies b punkte ir 2 dalyje reikalaujama, kad ieškovas prie ieškinio (arba priešieškinio) rekvizitų nurodytų, kokių palūkanų reikalauja, ir nurodytų, ar palūkanų reikalauja pagal sutartį arba aktą ir, jei taip, pagal kokį, o jei kitu pagrindu – tada kokiu.

Jeigu ieškinyje pareiškiamas dėl konkrečios pinigų sumos, ieškovas privalo nurodyti: procentinę palūkanų, kurias reikalaujama sumokėti, normą;

datą, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos; datą, iki kurios skaičiuojamos palūkanos, ne vėliau kaip ieškinio formos pateikimo dieną; visą reikalaujamą sumokėti palūkanų sumą, priskaičiuotą iki apskaičiavimo datos; vienos dienos palūkanų normą, pagal kurią palūkanos bus skaičiuojamos nuo apskaičiavimo dienos.

Verslo subjektai ir viešojo sektoriaus įstaigos turi teisės aktais nustatytą teisę reikalauti sumokėti palūkanas už komercinį įsiskolinimą, atsiradusį iš

1998 m. Komercinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymas

Prie Anglijos banko nustatytos bazinės normos pridedami 8 %. Banko lyginamoji palūkanų norma nustatoma kas šešis mėnesius – birželio 30 d. ir gruodžio 31 d.	sutarčių, sudarytų 2002 m. rugpjūčio 7 d. arba vėliau.
--	--

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Palūkanos gali būti skaičiuojamos nuo mokėjimo termino iki ieškinio pareiškimo dienos ir, taikant tą pačią normą, iki teismo sprendimo priėmimo dienos. Palūkanos, taikant tą pačią normą, taip pat gali būti skaičiuojamos nuo teismo sprendimo priėmimo dienos, kai sprendimą (dėl bet kurios sumos) priima Aukštasis teismas ir kai sprendimą priima grafysčių teismai dėl ieškinių, kurių suma didesnė negu 5 000 GBP. Taikomos tik paprastosios palūkanos. Civilinio proceso taisyklių 44 straipsnio 2 dalies 6 punkto g papunktyje teismui suteikiami įgaliojimai nurodyti sumokėti palūkanas nuo išlaidų, patirtų iki teismo sprendimo priėmimo, sumos.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Atitinkamus teisės aktus galima peržiūrėti spustelėjus šias nuorodas:

[1838 m. Teismų sprendimų įstatymas](#)

[1981 m. Aukščiausiojo Teismo įstatymas, pavadinimas pakeistas į Aukštesniosios instancijos teismų įstatymą](#)

[1984 m. Grafysčių teismų įstatymas](#)

[1998 m. Komercinės skolos delspinigių \(palūkanų\) įstatymas](#)

[1991 m. Grafysčių teismų nutartis \(dėl palūkanų už priteistas skolas\)](#), iš dalies pakeista [1996 m. Grafysčių teismų nutartimi \(iš dalies pakeista\) \(dėl palūkanų už priteistas skolas\)](#)

Paskutinis naujinimas: 16/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Šiaurės Airija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Kaip ir Anglijoje ir Velse, teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra delspinigiai, kuriuos pagal teisės aktų nuostatas galima taikyti neįvykdytiems mokėjimo reikalavimams, susijusiems su komercine skola. Teisės aktuose nustatytus delspinigius galima reikalauti sumokėti pagal 1998 m. Komercinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymą. Teisės aktuose nustatyti delspinigiai netaikytini, kai parduodama vartotojui. Tiek pardavėjas, tiek pirkėjas turi būti komerciniai tikslais veikiantys subjektai.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose nustatytų delspinigių dydis arba norma	Teisės aktuose nustatytų delspinigių taikymo kriterijai (jei reikia, pavyzdžiui, vėlavimas, vartojimo sutartys ir kt.)	Teisinis pagrindas
Ne didesni kaip 8 proc. delspinigiai taikomi atlyginant bendrąją ir specifinę žalą. <i>P.S. Vertinant formaliai tai yra ne „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“, bet norma, kuri taikoma ne 1998 m. Komercinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymo taikymo srityje, t. y. nekomerciniai, paprastieji delspinigiai.</i>	Pastaraisiais metais teismai paprastai savo nuožiūra priteisdavo 2 proc. dydžio delspinigius už bendrąją žalą (skaičiuojamus nuo įsakymo dėl šaukimo į teismą priėmimo) ir 6 proc. dydžio delspinigius už specifinę žalą (skaičiuojamus nuo nuostolių patyrimo dienos).	Tokia jurisprudencija suformuota sprendime <i>McDowell prieš Smyth ir MIB</i> (1996 m.) Teismo teisė savo nuožiūra priteisti paprastuosius delspinigius skoloms ir žalai nurodyta šiose teisės normose: 1980 m. Grafystės teismų (Šiaurės Airija) potvarkio 45A straipsnyje ir 1978 m. Teismų (Šiaurės Airija) akto 33A straipsnyje.
8 proc. didesni nei taikoma Anglijos banko bazinė norma. Banko taikoma bazinė norma nustatoma kas šešis mėnesius birželio 30 d. ir gruodžio 31 d. Gruodžio 31 d. nustatyta bazinė norma bus taikoma skoloms, kurias pradeda vėluoti mokėti laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki birželio 30 d. Birželio 30 d. galiojanti norma bus taikoma laikotarpiu nuo liepos 1 d. iki gruodžio 31 d.	Verslo ir viešojo sektoriaus subjektai turi teisės aktuose įtvirtintą teisę reikalauti delspinigių už pavėluotai mokamas komercines skolas, atsiradusias dėl sutarčių, sudarytų 2002 m. rugpjūčio 7 d. arba vėliau. Teisės aktuose nustatytų delspinigių galima reikalauti gavus pavėluotą mokėjimą. Šiaurės Airijoje ilgiausias terminas yra šešeri metai. Paprastai delspinigiai pradeda skaičiuoti praėjus 30 dienų nuo tada, kai jie tapo mokėtini ir jų pareikalauta. Sutartyje negalima numatyti, kad teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra netaikomi, tačiau neprivaloma jų reikalauti.	1998 m. Komercinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymas 2002 m. potvarkis dėl komercinės skolos delspinigių (palūkanų normos) (Nr. 3) 2002 m. pavėluoto komercinių skolų sumokėjimo taisyklės

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Mokėtinių delspinigių apskaičiavimo procesas yra paprastas. Pirmiausia apskaičiuojami delspinigiai už visus metus. Apskaičiuojama skolą padauginant iš bendros delspinigių normos (prie bazinės normos pridedami 8 proc.). Tada apskaičiuojamas dienos delspinigių dydis metinių delspinigių sumą padalinus iš 365. Mokėtini delspinigiai apskaičiuojami dienos delspinigių dydį padauginant iš vėlavimo dienų skaičiaus. Delspinigiai apskaičiuojami nuo bendros skolos sumos, įskaitant visas sudėtines PVM dalis, tačiau delspinigiai neapmokestinami PVM.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Su taikomais teisės aktais galima susipažinti čia:

[1998 m. Komercinės skolos delspinigių \(palūkanų\) įstatymas](#)

[2002 m. potvarkis dėl komercinės skolos delspinigių \(palūkanų normos\) \(Nr. 3\)](#)

[2002 m. pavėluoto komercinių skolų sumokėjimo taisyklės](#)

[1980 m. Grafystės teismų \(Šiaurės Airija\) potvarkis](#)

1978 m Teismų (Šiaurės Airija) aktas

Paskutinis naujinimas: 12/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingas valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Škotija

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktais nustatytos palūkanos – tai palūkanų norma, kurią pagal įstatymus galima taikyti reikalaujamai sumokėti negrąžintai sumai. Škotijos teisės aktuose nenustatyta, kokias teisės aktais nustatytas palūkanas reikėtų taikyti tam tikrose bylose.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktais nustatytų palūkanų dydis arba norma	Teisės aktais nustatytų palūkanų taikymo kriterijai (jei reikia, pavyzdžiui, vėlavimas, vartojimo sutartys ir t. t.)	Teisinis pagrindas
8 %	Jeigu nėra kitos palūkanų normos, nustatytos teisės aktais arba sutartimi, kreditorius gali reikalauti, kad už teismo potvarkyje arba teismo sprendimo ištraukoje priteistą sumą būtų sumokėta 8 % metinė palūkanų suma.	1892 m. Šerifų teismų (Škotija) sprendimų ištraukų įstatymo 9 straipsnis, pakeistas 1975 m. Sederunto įstatymo (šerifų teismų potvarkiuose arba sprendimų ištraukose priteistos palūkanos) (SI 1975/948) 1 straipsniu ir iš dalies pakeistas 1993 m. Sederunto įstatymo (šerifų teismų potvarkiuose arba sprendimų ištraukose priteistos palūkanos) (SI 1993/769) 2 straipsniu. Šiuose straipsniuose nustatyta 8 % metinė teismo palūkanų norma. 1994 m. Sederunto įstatymo (Sesijų teismo taisyklės) (SI 1994/1443) 7.7 taisyklė. Nustatyta 8 % teismo palūkanų norma. 1990 m. nutarties dėl įdarbinimo teismų (palūkanos) (SI 1990/479) 3–4 straipsniai. Taikoma „42 dienų taisyklė“ ir palūkanų norma, nustatyta 1838 m. Teismų sprendimų įstatymo 17 straipsnyje (ši norma, atsižvelgiant į pakeitimus, padarytus 1993 m. nutarties dėl priteistos sumos (palūkanų norma) (SSI 1993/564) 2 straipsniu, yra 8 %). 1996 m. nutarties dėl įdarbinimo teismų (palūkanos už priteistas sumas diskriminavimo bylose) (SI 1996/2803) 8 straipsnis. Palūkanos taikomos nuo kitos dienos po sprendimo priėmimo dienos, taikant fiksuotą normą, kuri šiuo metu yra tokia, kokia nustatyta 1892 m. Šerifų teismų (Škotija) sprendimų ištraukų įstatymo 9 straipsnyje.
Prie Anglijos banko nustatytos bazinės normos pridėdami 8 %.	Dėl komercinių skolų 1998 m. Komercinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatyme nustatyta, kad palūkanos skaičiuojamos už negrąžintas skolas siekiant apsaugoti tiekėjus, kurie dėl savo finansinės padėties tampa pažeidžiami, jeigu jų mokėtinos skolos sumokamos vėlai, ir apskritai siekiant atgrasyti nuo vėlavimo sumokėti mokėtinas skolas.	1998 m. Komercinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymas (norma nustatyta 2002 m. nutarties dėl komercinės skolos delspinigių (palūkanų norma) (Škotija) (SSI 2002/336) 4 straipsnyje).
Teismo nustatytos normos		1988 m. Sesijų teismo įstatymo 42 straipsnis. Gali būti nuspręsta palūkanas skaičiuoti, jeigu Lordų Rūmams pateiktas apeliacinis skundas atmetamas siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Palūkanų – paprastųjų arba sudėtinių – norma, kuri, Sesijų teismo Vidinių rūmų nuomone, yra tinkama. 1958 m. Palūkanų už padarytą žalą (Škotija) įstatymas

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Gali būti reikalaujama palūkanas skaičiuoti nuo sumos mokėjimo termino dienos. Dažniausiai taikomos paprastosios palūkanos. Jungtinės Karalystės Aukščiausiasis Teismas, nagrinėdamas Sesijų teismo Vidinių rūmų apeliacinį skundą, gali savo nuožiūra nuspręsti, kurios palūkanos yra tinkamesnės – paprastosios ar sudėtinės – ir turi būti sumokėtos.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Atitinkamus teisės aktus galima peržiūrėti spustelėjus šias nuorodas:

[1892 m. Šerifų teismų \(Škotija\) sprendimų ištraukų įstatymas](#)

[1993 m. Sederunto įstatymas \(šerifų teismų potvarkiuose arba sprendimų ištraukose priteistos palūkanos\)](#)

[1988 m. Sesijų teismo įstatymas](#)

[1990 m. nutartis dėl įdarbinimo teismų \(palūkanos\)](#)

[1994 m. Sederunto įstatymas \(Sesijų teismo taisyklės\)](#)

 1996 m. nutartis dėl įdarbinimo teismų (palūkanos už priteistas sumas diskriminavimo byloje)

 1958 m. Palūkanų už padarytą žalą (Škotija) įstatymas

 1998 m. Komerčinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymas

 2002 m. nutartis dėl komercinės skolos delspinigių (palūkanų)

Paskutinis naujinimas: 13/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Delspinigiai - Gibraltaras

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai yra delspinigių norma, kurią pagal teisės aktų nuostatas galima taikyti neįvykdytiems mokėjimo reikalavimams. Gibraltarą teisės aktuose numatyta, kad teisės aktuose nustatyti delspinigiai taikomi atitinkamais atvejais.

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

Teisės aktuose nustatytų delspinigių dydis arba norma	Teisės aktuose nustatytų delspinigių taikymo kriterijai (jei reikia, pavyzdžiui, vėlavimas, vartojimo sutartys ir kt.)	Teisinis pagrindas
8 proc.	Kai netaikoma jokia kita teisės aktuose nustatytų delspinigių norma arba sutartyje nustatytų delspinigių norma, kreditorius gali reikalauti, kad būtų taikoma delspinigių norma, tokioms skoloms prireikus taikoma Anglijos Aukštajame Teisme – šiuo metu 8 proc. metinė norma.	1960 m. Aukščiausiojo Teismo akto 36 straipsnis 2000 m. Teismo nustatytos skolos (delspinigių normos) nutartis
8 proc. viršijantys <i>Gibraltar Savings Bank</i> santaupoms nustatytą bazinę normą tą dieną, kai skola tapo mokėtina.	Verslo ir viešojo sektoriaus subjektai turi teisės aktuose įtvirtintą teisę reikalauti delspinigių už pavėluotai mokamas komercines skolas.	2003 m. Komerčinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymas

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Dėl tam tikrų skolų delspinigių galima reikalauti nuo dienos, kai skola tapo mokėtina, iki reikalavimo pateikimo dienos, taikant tą pačią normą iki teismo sprendimo priėmimo dienos. Delspinigių taip pat gali būti reikalaujama nuo sprendimo priėmimo dienos, taikant teisės aktuose nustatytų delspinigių normą tokioms skoloms prireikus taikomą Anglijos Aukštajame teisme – šiuo metu 8 proc. metinė norma. Taikomi tik paprastieji delspinigiai.

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

Su taikomais teisės aktais galima susipažinti čia:

 1960 m. Aukščiausiojo Teismo aktas

 2000 m. Teismo nustatytos skolos (delspinigių normos) nutartis

 2003 m. Komerčinės skolos delspinigių (palūkanų) įstatymas

Paskutinis naujinimas: 11/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.